

ဧကောဒသမ အခန်း

[ဤအခန်း၌ ဘုံနှင့်စင်၍ မှတ်ဘွယ်ပါသည်။]

ဘုံ သတ္တဝါတို့၏ တည်နေရာအရပ်ကို ပါဠိလို “ဘူမိ” မြန်မာလို “ဘုံ”ဟု ခေါ်သည်။ ထိုဘုံသည် အပါယ် ၄-ဘုံ၊ ကာမ သုဂတိ ၇-ဘုံ၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံ ၂၀-အားဖြင့် ၃၁-ဘုံရှိ၏။ ထိုတွင် အပါယ် ၄-ဘုံ ဟူသည် ငရဲဘုံ၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၊ ပြိတ္တာဘုံ၊ အသုရကာယ်ဘုံ များတည်း။ ကာမသုဂတိ ၇-ဘုံဟူ သည် လူ့ဘုံနှင့် နတ်ပြည် ၆-ထပ်တည်း။ နတ်ပြည် ၆-ထပ်ကား စတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသာ၊ ယာမာ၊ တုသိတာ၊ နိမ္မာန-ရတီ၊ ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တိတည်း။ ဗြဟ္မာ ၂၀ တွင် ရူပဗြဟ္မာ့ဘုံ ၁၆၊ အရူပဗြဟ္မာ့ဘုံ ၄-ဘုံတည်း။

ငရဲခင်း

ယခု လူ့ပြည်၌ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတို့၏ ကျရောက်ခံစားဘို့ရာ အကျဉ်း ထောင်များ တည်ရှိသကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့၏ ကည်နေရာ ဤ ကမ္ဘာမြေအတွင်း ၌လည်း မကောင်းမှုဒုစရိုက် ကျူးလွန်သူတို့၏ ကျရောက် ခံနေဘို့ရာ ငရဲထောင် များ တည်ရှိ၏။ ထိုငရဲထောင်ကား သတ္တဝါတို့ကံလျှင် အရင်းခံ၍ ဥတု ကြောင့်ဖြစ်နေသော ကမ္မပစ္စယ ဥတုဇရုပ် ဖာရားတည်း။ ထိုငရဲသည် သတ္တဝါ တို့ ကံအားလျော်စွာ အမျိုးမျိုး ရှိနေရုံမျှသာမက၊ လူ့ဘုံနှင့်နီးကပ်သော မြေတွင်းမှာပင် လောဟကုမ္ဘီ သံရည် ငရဲရှိကြောင်းကို ကျမ်းဂန်တို့၌ တွေ့ရ၏။ ဤကျမ်း၌ အများပြောရိုးဖြစ်သော ငရဲကြီးရှစ်ထပ်ကိုသာ အကျယ်ထုတ် ပြမည်။ ထိုငရဲရှစ်ထပ်သည်ကား... ၁-သဠိုင်းငရဲ၊ ၂-ကာဠုဆုတ်ငရဲ၊ ၃-သံသာတ ငရဲ၊ ၄-ရောရုဝငရဲ၊ ၅-မဟာရောရုဝငရဲ၊ ၆-တာပနငရဲ၊ ၇-မဟာတာပန ငရဲ၊ ၈-အဝီစိငရဲတည်း။ ငရဲတထပ်တထပ်၌... ၁-ဘင်ပုတ်ငရဲ၊ ၂-ပြာပူငရဲ၊ ၃-လက်ပန်တော ငရဲ၊ ၄-သန်လျက်ရွက်တောငရဲ၊ ၅-ဝတ္ထုရေခဲ “သံရည် မြစ်ငရဲ”ဟု ငရဲငယ် ၅-ထပ် တံတိုင်းခတ်သကဲ့သို့ ရံဝတ်၍ နေသတဲ့။ ထို ငရဲငယ် ၅-ထပ်ကို ဥဿဒငရဲဟု ခေါ်သည်။

ယမမင်း စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့တွင် အပါအဝင်ဖြစ်သော ဝေမဒနိကပြိတ္တာမင်းကိုပင် “ယမမင်း” ဟုခေါ်၏။ တခါတရံ နတ်စည်းစိမ်ကို ခံစား၍ တခါတရံမှာမူ မကောင်းမှုကံအကျိုးကို (ရိုးရိုး ပြိတ္တာများကဲ့သို့) ခံစားရရှာသေး၏။ ထိုယမမင်းကား တယောက်သာမက အများပင် ရှိလေသည်။ လူ့ဘုံ၌ အစိုးရများ ရုံးထိုင်သလို ယမမင်းများလည်း ငရဲဘုံ၏ တံခါးလေးဘက်၌ ရုံးစိုက်ကြပြီးလျှင် ငရဲ ရောက်လာသူများကို စစ်ဆေး မေးမြန်းကြသည်။

သို့သော် ငရဲသို့ရောက်လာသူတိုင်း အစစ်အဆေးခံရသည် မဟုတ်၊ အကုသိုလ်ကြီး၍ ပြစ်မှုထင်ရှားသူတို့မှာ ဟခါတည်း ငရဲသို့ ကျရလေသည်။ အကုသိုလ် နည်းပါးသူများအတွက် လွတ်လိုလွတ်ငြား အနေအားဖြင့် ယမမင်းထံ အစစ်အဆေးခံခွင့် ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ယမမင်း၏ စစ်ဆေးမှုမှာ အပြစ်ရှာလို၍မဟုတ်၊ လွတ်သင့်က လွတ်ခွင့်ရစေလိုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ အယူခံရိုးမင်းများနှင့် အလားတူပင်တည်း။ သို့အတွက် “ယမမင်းဟူသည်မှာ တရားစောင့်သော မင်းကောင်းမင်းမြတ်ပင်တည်း” ဟု မှတ်ပါ။ [ဥပရိပဏ္ဏာသ ဒေဝဒုတသုတ်။]

ငရဲထိန်း ဤငရဲထိန်းများလည်း စာတုမဟာရာဇ်နတ်မျိုး အပါအဝင် နတ်ဘီလူး နတ်ရက္ခိယ များတည်း။ ထိုငရဲထိန်းများ၏ အလုပ်ကား အနည်းငယ်သော အကုသိုလ်ဖြင့် ကျရောက်လာသူများကို ယမမင်းထံ ပို့ခြင်း၊ ငရဲသို့ ရောက်ပြီးသူများကို လက်မရွံ့ အာဏာသားတို့ကဲ့သို့ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ သတ်ပုတ် ရိုက်နှက်ခြင်းပင်တည်း။ [“ငရဲမီး” စသော အန္တရာယ်တို့လည်း ကံကြောင့် ဖြစ်ရသော ကမ္မပစ္စယ ဥတုဇရုပ်များဖြစ်ရကား ငရဲခံရမည့် သူ၌သာ ပူလောင်၍ ထိုငရဲထိန်းတို့မှာ မပူလောင်ချေ။]

ယမမင်းစစ်တမ်း အများ ကြားဘူးနားဝ ရှိအောင် ဒေဝဒုတ သုတ္တန်ပါဠိတော်လာ ယမမင်း၏စစ်တမ်းကို အကျဉ်းချုပ် ပြဉ်းအံ့-လှပြည်မှာရှိသော ကလေး၊ သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊ အကျဉ်းသမား ၅-ဦးသားကို ယမမင်း စေလွှတ်အပ်သော တမန်တော်မဟုတ်သော်လည်း အလားတူဖြစ်သောကြောင့် “ဒေဝဒုတ” ခေါ်သည်။ [ဒေဝ=ယမမင်း၏ + ဒုတ=

တမန်တော်၊ ဒေဝဒုတပုဒ်ကို အမျိုးမျိုး ဖွင့်ကြသေး၏။] ယမမင်းသည် မိမိ ထံမှောက်သို့ ရောက်လာသော ငရဲသားများအား ဒေဝဒုတ ၅-မျိုးကို ဖော်ပြလျက် စစ်ဆေးလေ့ ရှိသည်။

ယမမင်း။ ။မောင်မင်း... လူ့ပြည်မှာတုန်းက မိမိ၏ ကျင့်ကြံကြီးကျင့်ငယ်ကိုပင် မသုတ်သင်နိုင်ဘဲ ကျင့်ကြံကြီးကျင့်ငယ်ထဲ၌ လူးကာလှိမ့်ကာ နေရရှာသော ကလေးများကို မတွေ့ခဲ့ဘူးလား။

ငရဲသား။ ။တွေ့ခဲ့ပါသည်။

ယမမင်း။ ။မိမိကိုယ်တိုင် နားလည်သော အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ ထို ကလေးများကို ကြည့်ရှု၍ “ငါသည် ဘာမျှ နားမလည်ရှာသော ယခုလို ကလေးသူငယ် ဖြစ်ဘို့ရာ နောင်ခါ ပဋိသန္ဓေ နေရဦးမည်၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း သမဘာကို မလွန်နိုင်သေးပါတကား၊ ယခုနွယ်က ကိုယ် နှုတ် စိတ်မျိုးကို စောင့်စည်းလျက် ကောင်းကောင်း နေမှသာ တော်တော့မည်” ဟု အကြံအာဇာနည်များ မဖြစ်ခဲ့ဘူးလား မောင်မင်း၊ (အလွန်ကြင်နာစွာ မေးသည်။)

ငရဲသား။ ။ကျွန်တော် မေ့လျော့နေသည့်အတွက် ကုသိုလ်ကောင်းမှုသက်၌ စိတ်စက် မဝင်စားမိခဲ့ပါ။

ယမမင်း။ ။မောင်မင်း... မကောင်းမှုကို ဆွေမျိုးညာတကာ ဆရာ မိဘစသည့်က ပြုပေးသည် မဟုတ်၊ မောင်မင်း ကိုယ်တိုင် ပြုခဲ့သည်ဖြစ်၍ မိမိ၏အပြစ် အန်ကို မေ့လျော့သည့် ထုံးစံ အတိုင်းမောင်မင်း ခံရချေတော့မည်။

ဤနည်းအတိုင်း သူ့အိုကိုညွှန်ပြ၍ ဒုတိယတကြိမ် မေး၏။ သူ့နာကိုညွှန်ပြ၍ တတိယတကြိမ် မေး၏။ သူ့သင်္ကေညွှန်ပြ၍ စတုတ္ထတကြိမ် မေး၏။ အကျဉ်း သမားကို ညွှန်ပြ၍ ပဉ္စမတကြိမ် မေး၏။ ၅-ကြိမ် တိုင်အောင် မေး၍မျှ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို သတိမရသေးလျှင် ယမမင်းကိုယ်တိုင် “လူ့ဘဝဝယ် ထိုသူ ကုသိုလ်ပြုတဲ့ အခါတုန်းက မိမိအား အမျှဝေဘူးသလား” ဟု စဉ်းစား၏။ (ဤအချက်ကို ထောက်၍ ကုသိုလ်ပြုသောအခါ ယမမင်းအား အမျှ ပေးဝေ

ကြသည်။) စဉ်းစား၍ရလျှင် ထို ကုသိုလ်ကို ဖော်ပြော၏။ ယမမင်းက ပြောခြင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ မိမိဘာသာ သတိရ၍ ဖြစ်စေ၊ ကုသိုလ်ကို သတိရသည်နှင့် တပြိုင်နက် ငရဲမှ လွတ်မြောက်၍ နတ်ပြည် ရောက်သူလည်း အများပင် ရှိ၏။ ထိုနေရာမျိုးကျမှ မိမိ၏ ကုသိုလ်များ အားထားရကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ ယမမင်းကိုယ်တိုင် စဉ်းစား၍မရသောအခါ ဆိတ်ဆိတ်နေရတော့၏။ ထိုအခါ ငရဲကောင်သတ္တဝါကို ငရဲထိန်းတို့ ယူဆောင်လျက်အမျိုးမျိုး နှိပ်စက်ကြလေတော့သည်။

သဗ္ဗိဝံး ငရဲ “သဗ္ဗိဝံ” ဟူသော ပါဠိကို မြန်မာလို “သဗ္ဗိဝံး” ဟု ပြန်ထားသည်။ “သံ=အဖန်ဖန်+ဇီဝ—အသက်ရှင်ရာငရဲ” ဟု ဆိုလိုသည်။ ထိုငရဲသို့ ကျရောက်လာသော သတ္တဝါကို ငရဲထိန်းတို့က အပိုင်းပိုင်းပြတ်အောင် ခုတ်ဖြတ်ကြ၏။ ထိုကဲ့သို့ ခုတ်ဖြတ်သည့်အတွက် တခါတည်း သေစရာပင်။ သို့သော် အကုသိုလ်ကံ မကုန်သေးသမျှ တခါတည်း သေကျေပျောက်ပျက်၍ မသွားဘဲ ထပ်ကာထပ်ကာ အသက်ရှင်လျက် ငရဲထိန်းတို့၏ ခုတ်ဖြတ်မှု သတ်ပုတ်မှုကိုသာ ပြင်းစွာခံကြရရှာလေတော့သည်။ အကုသိုလ်ကံ၏ ကြောက်ဘွယ်ကောင်းပုံသည် ငရဲ၌ သာ၍ ထင်ရှားပေသည်။

ဇလိတာဝုဓဟဇ္ဇဟိ၊ ခဏ္ဍိတာပိ နေရယိကာ၊
ဇီဝန္တာ ယမ္ပိ ပုနောပိ၊ သဗ္ဗိဝေဂါတိ ပဝုစ္စတေ။

ယမ္ပိ နိရယေ — ကံကြမ္မာရင်း၊ ဖန်လာညှဉ်းက၊ မကွင်းနိုင်အောင်၊ အတင်းဆောင်လျက်၊ သွင်းလှောင် ပိတ်ဆီး၊ အကြင်သို့သော ငရဲကြီး၌၊ နေရယိကာ — အမြဲ အစွဲ၊ အနဲနဲဖြင့်၊ တသဲသဲဆူ၊ ငရဲသူတို့သည်။ ဇလိတာဝုဓဟဇ္ဇဟိ—ပြောင်တလက်လက်၊ အရောင်ထွက်သည့်၊ လက်နက်ကိုင်စွဲ၊ ငရဲထိန်းကြီးတို့က။ ခဏ္ဍိတာပိ — သေလောက် ကြေလောက်၊ အနေရောက်အောင်၊ တောက်တောက်ဖြတ်စင်း၊ သတ်ညှဉ်းအပ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ပုနောပိ ဇီဝန္တာ—အကုသိုလ်ကံ၊ မကုန်ပြန်လျှင်၊ တဖန်ဆက်တည်၊ အသက်ရှည်ကြရလေကုန်၏။ သော နိရယေ—သို့ကလိုက်၊ မကုန်ပြန်လျှင်၊ တဖန်ဆက်တည်၊ အသက်ရှည်ရိုး၊ ငရဲအိုးကို၊ သဗ္ဗိဝေဂါတိ—သဗ္ဗိဝံးငရဲဟူ၍၊ ပဝုစ္စတေ—ဗျူပုတ်အလိုက်၊ ရုပ်ခေတ်ကိုက်အောင်၊ သမိုက်အပ်လေတော့သတည်း။

ကာဠသုတ်ငရဲ သစ်တုံးကို ရွှေသော လက်သမားတို့ အသုံးပြုသော မျဉ်းကြိုးကို ပါဠိလို “ကာဠသုတ္တ” မြန်မာလို “ကာဠသုတ်” ဟု ခေါ်သည်။ ထိုငရဲသို့ ကျရောက်လာသော သတ္တဝါများကို ငရဲထိန်းတို့က (သားကောင်ကို ခွေးတွေက လိုက်သလို) အတင်းလိုက်ကြ၏။ ထိုသို့ အတင်းလိုက်၍ မောဟိုက် လဲသွားသည့်အခါ (သစ်တုံးကြိုးကို သစ်ရွှေသမားတို့က ခုတ်ရွှေကြသကဲ့သို့) ကျကျနန မျဉ်းကြိုးချ၍ ပက်လက်တမျိုး၊ မှေးကလျက်တမျိုး၊ ဝဲယာတမျိုး၊ ရွှေနောက်တမျိုးအားဖြင့် အမျိုးမျိုး ခုတ်ရွှေကြလေတော့သည်။ သို့သော် အကုသိုလ်ကံ မကုန်သေးသမျှ လွတ်ခွင့်မရ၊ သေလည်း မသေနိုင်ကြချေ။

ကာဠသုတ္တေန တစ္ဆန္တိ၊ ယမိ နိရယပါလကာ၊

အနုဗန္ဓာ ပပတန္တေ၊ ကာဠသုတ္တော ပဝုစ္စတေ။

ယမိ နိရယေ-ကံကြမ္မာရင်း ဖန်လာညှဉ်းက၊ မကွင်းနိုင်အောင်၊ အတင်းဆောင်လျက်၊ သွင်းလှောင်ပိတ်ဆီး၊ အကြင်သို့သော ငရဲကြီး၌၊ နိရယပါလကာ-ပြောင် တလက်လက်၊ အရောင်ထွက်သည့်၊ လက်နက်ကိုင်စွဲ၊ ငရဲထိန်းကြီးတို့က၊ အနုဗန္ဓာ-သားကောင်တသိုက်၊ ခွေးတွေလိုက်သို့၊ ရိုက်နှက်သတ်ညှဉ်း၊ အတင်းလိုက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပပတန္တေ-ဟော တဟိုက်ဟိုက်၊ အမောဆိုက်လျက်၊ မူးမိုက် လဲငြား၊ ငရဲသားတို့ကို၊ ကာဠသုတ္တေန-သစ်ရွှေသမား၊ လက်ကိုင်သားလျက်၊ သစ်များတိုင်းရိုး၊ တမျဉ်းကြိုးဖြင့်၊ တစ္ဆန္တိ-တိုင်းကာ ထက်အောက်၊ ပက်လက်မှောက်၍၊ ရွှေနောက်ရွပ်ခပူ၊ ခုတ်ရွှေကြလေကုန်၏။ သော နိရယေ-သို့ကလို ကံ၊ မကုန်ပြန်လျှင် ဖန်ဖန် ရွပ်ပေ၊ ခုတ်ရွှေကြရိုး၊ ငရဲအိုးကို၊ ကာဠသုတ္တောတိ-ကာဠသုတ် ငရဲဟူ၍၊ ပဝုစ္စတေ-ဗျုပ္ပတ်အလိုက်၊ ရုပ်ခတ်ကိုက်အောင်၊ သမိုက်အပ်လေတော့သတည်း။

သံသာတငရဲ အပြင်းအထန် ကြိတ်ချေ သတ်ဖြတ်ရာ ဖြစ်သော ငရဲကို “သံသာတငရဲ” ဟု ခေါ်သည်။ ထိုငရဲ၏ အောက်မြေအပြင်မှာ မီးအလျှံတွေထလျက် အထူ ၉-ယူဇနာရှိသော သံမြေပြင်ကြီးတည်း။ ထို ငရဲသို့ ကျရောက်လာသူများကို ထိုသံမြေအပြင်၌ (ထန်းပင်ငုတ်ကလေးတွေ စိုက်ထား

သလို)ခါးထိအောင် စိုက်ထားကြ၏။ ထိုအခါ အရှေ့အရပ်မှ လာသော သံတောင်ကြီးက စားမည် ဝါးမည်ဟု ဆိုနေသလို တဒိန်းဒိန်း တဂျိန်းဂျိန်း မြည်ဟီးလျက် ကြိတ်ကာ ကြိတ်ကာ အနောက်အရပ်သို့ သွားပြီးနောက် တောင်အရပ်မှ သံတောင်ကြီးက ထိုနည်းအတိုင်းပင် ကြိတ်ကာ ကြိတ်ကာ မြောက်သို့သွားပြီးလျှင် အနောက်အရပ်ရောက်ပြီးသော သံတောင်ကြီးကလည်း အရှေ့သို့ ကြိတ်ကာ ကြိတ်ကာ ပြန်၍ လာလေသည်။ ဤနည်းအတိုင်း အရပ် လေးမျက်နှာမှ သံတောင်တွေ (သန်းအု ဟုတ်သလို ဖိနှိပ် ကြိတ်ချေကြ သော်လည်း အကုသိုလ်ကံ မကုန်သမျှ ငုတ်စုစု ပေါ်ထွက်လျက် ဆက်ကာ ဆက်ကာ အကြိတ်ခံရရှာလေသည်။

အယောမယ ပထဗျံ ယမ္ပိ၊ ကဋ္ဌိမတ္တံ ပဝေသိတော၊

အယောသေလာ သံဃာတေန္တိ၊ သံဃာတောတိ ပဝုစ္စတေ။

ယမ္ပိနိရယေ-ကံကြမ္မာရင်း၊ ဖန်လာ ညဉ့်က၊ မကွင်းနိုင်အောင်၊ အဟင်း ဆောင်လျက်၊ သွင်းလှောင် ပိတ်ဆီး၊ အကြင်သို့သော ငရဲကြီး၌၊ အယောမယ ပထဗျံ ၉-ယူဇနာ၊ အလှူဖြာသည့်၊ သံမာအဘိပြီး၊ မြေပြင်ကြီးဝယ်၊ ကဋ္ဌိမတ္တံ- ဖဝါးလျောက်တက်၊ ခါးလောက် နက်အောင်၊ ပဝေသိတော-ယိမ်းယိုင်ဆုတ်ခံ၊ မလှုပ်ချန်ဘို့၊ မြုပ်နှံသွင်းထား၊ ငရဲသားတို့ကို၊ အယောသေလာ-ဂျိုးတဂျိမ်ဂျိမ်း၊ တဟိန်းဟိန်းနှင့်၊ ဒိန်းဒိန်းညီအောင်၊ အလှူပြောင်ညီး၊ သံတောင်ကြီးတို့သည်၊ သံဃာတေန္တိ-ရှေ့နောက် နှစ်ဖက်၊ လှံ စီထွက်၍၊ ဆက်ဆက်နှိပ်မှု၊ ကြိတ်ချေ ကြလေကုန်၏။ သောနိရယေ-သို့ကလိုက်၊ မကုန်ပြန်လျှင်၊ ဖန်ဖန် နှိပ်မှု၊ ကြိတ်ချေကြရိုး၊ ထို ငရဲအိုးကို၊ သံဃာတောတိ-သံဃာတငရဲဟူ၍၊ ပဝုစ္စတေ- ဗျူပုတ်အလိုက်၊ ရုပ်ခတ်ကိုက်အောင်၊ သမိုက်အပ်လေတော့သတည်း။

ရာရုဝ ငရဲ “ရာရုဝ”ဟူသော ပါဠိသည် “ပြင်းစွာ ငိုကြွေးခြင်း”ဟူသော အနက်ကို ပြ၏။ ထို ငရဲ၌ မီးတောက်တို့သည် တဟုန်းဟုန်း ထလျက် ရှိ၏။ ငရဲသို့ ကျရောက်လာသူတို့အား ထို မီးတောက် မီးလျှံများက ဒွါရ ၉-ပေါက်မှ အတင်း ဝင်ရောက်လောင်ကျွမ်းသဖြင့် အလွန် အားငယ်စွာ တစာစာ အော်ကြရရှာလေတော့သည်။ ဤသို့ မီးတောက် မီးလျှံ အလောင် ခံနေရသောကြောင့် “ဇာလရာရုဝငရဲ”ဟုလည်း ခေါ်သည်။

ဇာလာဟိ ပဝိသိတွာ၊ ဥယျမာနာ ဒယာဝဟံ၊
မဟာရဝံ ရဝန္တေတ္ထေ၊ ဝုစ္စတေ ဇာလရောရုဝေ။

တ္ထေနိရယေ ကံကြမ္မာရင်း၊ ဖန်လာညှဉ်းက၊ မကွင်းနိုင်အောင်၊ အတင်း
ဆောင်လျက်၊ သွင်းလှောင်ပိတ်ဆီး၊ ဤမည်သော ငရဲကြီး၌၊ ဇာလာဟိ-
တငရဲလုံး၊ ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းမျှ၊ တဟုန်းဟုန်းထန်၊ မီးတောက် မီးလျှံတို့သည်။
ပဝိသိတွာန-ဒွါရ ၉-သွယ်၊ အပေါက်ငယ်မှ၊ ဘယ်ဝယ်မကြွင်း၊ ချဉ်းနင်း
ဝင်ရောက်ကြကုန်လျက်၊ ဥယျမာနာ- အတင်းအကြပ်၊ လောင်ကျွမ်းအပ်သည့်၊
များလတ်ဘိတောင်း၊ ငရဲသား အပေါင်းတို့သည်။ ဒယာဝဟံ-အားငယ်
ပါးငယ်၊ အများကယ်အောင်၊ သနားဘွယ်ကို ဆောင်သော၊ မဟာရဝံ-
ကယ်ပါ ယူပါ၊ တစာစာနှင့်၊ ကြမ္မာထန်သီး၊ အသံကြီးကို၊ ရဝန္တိ-သံကုန်လှစ်၍၊
ဟစ်အော်ကြရရှာလေကုန်၏။ သော နိရယော-သို့ကလို ကံ၊ မကုန်ပြန်လျှင်၊
ဖန်ဖန် အော်ရိုး၊ ထို ငရဲအိုးကို၊ ဇာလရောရုဝေ-ဇာလရောရုဝ ငရဲဟူ၍၊
ပဝုစ္စတေ-ဗျူပွတ်အလိုက်၊ ရုပ်ဓာတ်ကိုက်အောင်၊ သမိုက်အပ်လေတော့သတည်း။

မဟာရောရုဝ ဤငရဲကား မီးတောက် မီးလျှံ မဟုတ်ဘဲ မီးခိုးတွေ တငရဲလုံး
လွှမ်းဖုံးနေ၏။ ငရဲသို့ ကျရောက်သူတို့ကို မီးခိုးတွေက အတင်း
အပြင် အတင်း ဝင်၍ နှူးနှပ်ကြလေတော့၏။ ငရဲသူ ငရဲသားတို့မှာ ဘာမျှ
မတတ်နိုင်ကြတော့ဘဲ သနားစဘွယ် အားငယ်စွာ အော်နေ ကြရရှာလေတော့
သည်။ ဤ ငရဲကို “ဓူမရောရုဝငရဲ” ဟုလည်း ခေါ်၏။

ဓူမေဟိ ပဝိသိတွာန၊ သေဒမာနာ ဒယာဝဟံ၊
မဟာရဝံ ရဝန္တေတ္ထေ၊ ဝုစ္စတေ ဓူမရောရုဝေ။

ဓူမေဟိ-ကံကြမ္မာရင်း၊ ဖန်လာညှဉ်းက၊ မကွင်းနိုင်အောင်၊ အတင်း
ဆောင်လျက်၊ သွင်းလှောင်ပိတ်ဆီး၊ ဤမည်သော ငရဲကြီး၌၊ ဓူမေဟိ-တငရဲ
လုံး၊ လွှမ်းအုပ်ဖုံးလျက်၊ တရုံးရုံးတိုး၊ မီးအခိုးတို့သည်။ ပဝိသိတွာန-ဒွါရ ၉-
သွယ်၊ အပေါက်ငယ်မှ၊ ဘယ်ဝယ်မကြွင်း၊ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက် ကြကုန်လျက်၊
သေဒမာနာ - အတင်းအကြပ်၊ နှူးနှပ်အပ်သည့်၊ များလတ်ဘိတောင်း၊ ငရဲ

သားအပေါင်းတို့သည်၊ ဒယာဝဟံ-အားငယ် ပါးငယ်၊ အများကယ်အောင်၊ သနားဘွယ်ကို ဆောင်သော၊ မဟာရဝံ-ကယ်ပါ ယူပါ၊ တစာစာနှင့်၊ ကြမ္မာ ထန်သီး၊ အသံကြီးကို၊ ရဝန္တီ-သံကုန်လှစ်၍၊ ဟစ်အော်ကြရာ လေကုန်၏။ သောနိရယော- သို့ကလိုက်၊ မကုန်ပြန်လျှင်၊ ဖန်ဖန်အော်ရိုး၊ ထိုင်ရဲအိုးကို၊ ဓမ္မရောဂုဝေါ-ဓမ္မရောဂုဝင်ရဲဟူ၍၊ ပဝုစ္စတေ-ဗျူပုတ်အလိုက်၊ ရုပ်ဓာတ် ကိုက် အောင်၊ သမိုက်အပ်လေတော့သတည်း။

တာပနငရဲ “တာပန”ဟူသော ပါဠိသည် “ပူလောင်စေတတ်” ဟူသော အနက်ကိုပြု၏။ ထိုင်ရဲသို့ ကျရောက်လာသော သတ္တဝါများ ကို ထန်းလုံးလောက် ကြီးမား၍ မီးလျှံထသော သံတံကျင်၌ မလှုပ်နိုင်အောင် စိုက်ထားပြီးလျှင် ထိုထန်းလုံးလောက် ရှိသော တံကျင်မှထွက်သော မီးအလျှံ တို့က အမြဲပူလောင်စေသည်။

ဇလိတေ အယသ္မုလမ္ပိ၊ နိစ္စလံ နိသီဒါပိတေ၊
တာပေတိ ပါပကေ ပါဏေ၊ တာပနောတိ ပဝုစ္စတေ။

ယောနိရယော-ကံကြမ္မာရင်း၊ ဖန်လာညှင်းက၊ မကွင်းနိုင်အောင်၊ အတင်း ဆောင်လျက်၊ သွင်းလှောင်ပိတ်ဆီး၊ အကြင်သို့သော ငရဲကြီးသည်။ ဇလိ တေ-ရဲရဲငြိယောင်၊ ပြောင်တလက်လက်၊ အရောင်ထွက်၍နေသော၊ အယ သ္မုလမ္ပိ-ထန်းလုံးပင်စည်၊ ပမာထင်သည့်၊ သံလျှင်အတိပြီး၊ တံကျင်ကြီး၌၊ နိစ္စလံ နိသီဒါပိတေ-မယိမ်းမယိုင်၊ ထိုင်စေအပ်ကုန်လျက်၊ ပါပကေ ပါဏေ-အယုတ် တမာ၊ သတ္တဝါအများ ငရဲသားတို့ကို၊ တာပေတိ-ကိုယ်လုံးရဲရဲ၊ မီးလျှံစွဲ၍၊ အမြဲပုံသေ၊ ပူလောင်စေ၏။ သောနိရယော-သို့ကလိုက်၊ မကုန်ပြန်လျှင်၊ ဖန် ဖန်လောင်ရိုး၊ ထိုင်ရဲအိုးကို၊ တာပနောတိ-တာပနငရဲဟူ၍၊ ပဝုစ္စတေ-ဗျူပုတ် အလိုက်၊ ရုပ်ဓာတ်ကိုက်အောင်၊ သမိုက်အပ်လေတော့သတည်း။

မဟာတာပနငရဲ တာပနငရဲထက်ပင် သာလွန်၍ ပူလောင်စေသော ငရဲကို “မဟာတာပန”ဟု၎င်း၊ “ပတာပန”ဟု၎င်း ခေါ်၏။ ထိုင်ရဲ ၌ မီးလျှံထနေသော သံတောင်ကြီးရှိ၏။ ထိုသံတောင်၏ အောက်ခြေ၌ သံတံ

ကျင်တော့ စိုက်ထူထား၏။ ထိုငရဲသို့ ကျရောက်လာသော သတ္တဝါများကို ငရဲထိန်းတို့က သံတောင်ပေါ်သို့ မတက်-တက်အောင်ရိုက်နှက်၍ တင်ကြ ကုန်၏။ သံတောင်ပေါ်သို့ ရောက်လာသောအခါ ကံကြမ္မာအလျောက် လေမုန်တိုင်း ပေါ်ပေါက်၍ ထိုလေမုန်တိုင်းက တောင်ခြေ၌ရှိသော တံကျင် ပေါ်သို့ ရောက်အောင် တိုက်လှင့်ချလိုက်သဖြင့် တံကျင်အဖျား၌ ကားကနဲ စူးဝင်ကြရရှာလေတော့သည်။

အယောသေလံ အာရောပေတော၊ ဟေဋ္ဌာသူလံ ပတာပိယ၊
 ပါပကေ ယော ပတာပေတိ၊ ပတာပနောတိ ဝုစ္စတေ။

ယော နိရယော-ကံကြမ္မာရင်း၊ ဖန်လာ ညှဉ်းက၊ မကင်းနိုင်အောင်၊ အတင်းဆောင်လျက်၊ သွင်းလှောင် ပိတ်ဆီး၊ အကြင်သို့သော ငရဲကြီးသည်။ အယောသေလံ-ရဲရဲ ငြိလောင်၊ အလှုံပြောင်လက်၊ သံတောင်ထက်သို့၊ အာရောပေတော- ရိုက်နှက်သောအား၊ တင်ထားပြီး၍၊ ဟေဋ္ဌာသူလံ-တောင်ခြေ စိုက်ထား၊ တံကျင်ဖျားသို့၊ ပတာပိယ- ကံကြမ္မာမေ့၊ မုန်တိုင်း လေကြောင့်၊ အနေ မမှန်၊ ဂျမ်းပြန် ခေါက်ချိုး၊ ဇောက်ထိုး ကျစေလျက်၊ ပါပကေ- အယုတ်တမာ၊ သတ္တဝါအများ၊ ငရဲသားတို့ကို၊ ပတာပေတိ- တာပနထက်၊ နှစ်ဆ တက်အောင်၊ နှိပ်စက် ဆန်းပွေ့ လောင်ကျွမ်းစေ၏။ သောနိရယော- သို့ကလိုက်၊ မကုန်ပြန်လျှင်၊ ဖန်ဖန် လောင်ရိုး၊ ထိုငရဲအိုးကို၊ ပတာပနောတိ- ပတာပန ငရဲဟူ၍၊ ဝုစ္စတေ-ဗျူပုတ်အလိုက်၊ ရုပ်ဓာတ်ကိုက်အောင်၊ သမိုက် အပ်လေတော့သတည်း။

အဝိစိးရဲ [အ=မရှိ+ဝိစိ=အကြား။] ထိုအဝိစိးရဲ၌ မီးတောက် မီးလျှံများ လည်း အကြားမရှိ၊ တငရဲလုံး၌ မီးလျှံချင်း ဆက်၍နေ၏။ ငရဲ သတ္တဝါချင်းလည်း အကြားမရှိ၊ ဝါးကျည်တောက်အတွင်း၌ မုန်ညှင်းစေ့ ကလေးတွေ ပြည့်ကြပ်ညှပ်နေသကဲ့သို့ သတ္တဝါတွေ ပြည့်ကြပ် ညှပ်နေတော့၏။ ဆင်းရဲဒုက္ခလည်း အကြားမရှိ၊ ဒုက္ခမှ လွတ်ကင်း၍ ချမ်းသာခွင့် လုံးဝမရနိုင်။ ဤသို့ မီးလျှံ သတ္တဝါ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဤ ၃-မျိုးတို့ အကြားမရှိအောင် ဆက်စပ် နေသောကြောင့် “အဝိစိ ငရဲ” ဟုခေါ်၏။

ဇာလာနံ သတ္တာနံ ယတ္ထ၊ နတ္ထိ ဒုက္ခဿ အန္တရံ၊
ဗာလာနံ နိဝါသော သောဟံ၊ အဝီစိတိ ပဝုစ္စတေ။

ယတ္ထ နိရယေ-ကံကြမ္မာရင်း၊ ဖန်လာညဉ်းက၊ မကွင်းနိုင်အောင်၊ အတင်း
ဆောင်လျက်၊ သွင်းလှောင် ပိတ်ဆီး၊ အကြင်သို့သော ငရဲကြီး၌၊ ဇာလာနံ-
ဝဲယာ ရှေ့နေ၍၊ အထက်အောက်မှ၊ ထွင်းဖောက်ထွက်သွား၊ မီးလျှံအများ
တို့၏ရင်း၊ သတ္တာနံ- ကျည်တောက်အတွင်း၊ နှမ်းမုန်ညင်းသို့၊ ပြည့်တင်း
ကြပ်လှောင်း၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ရင်း၊ ဒုက္ခဿ- ကိုယ်ရော စိတ်မှာ၊
မသက်သာအောင်၊ ဆက်ကာ နှိပ်နင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း၏ရင်း၊ အန္တရံ နတ္ထိ-
တမိနစ်မျှ၊ မလင်ရ၍၊ ခေတ္တ နားရန်၊ အကြား မကျန်တော့ချေ၊ ဗာလာနံ-
ကမ္ဘာ့ တိုက်ဖွား၊ မိုက်သားတို့၏၊ နိဝါသော- အမြဲ မပြတ်၊ နေထိုင်ရာ
အရပ်ဖြစ်သော၊ သောဟံ နိရယော-အကုသိုလ်ကံ၊ အရင်းခံလျက်၊ သယံ
ဇာတ၊ ထာဝရဖြင့်၊ ကာလ ကြာပြီး၊ ထို ငရဲကြီးကို၊ အဝီစိတိ-အဝီစိငရဲ
ဟူ၍၊ ပဝုစ္စတေ- ဗျူပွတ်အလိုက်၊ ရုပ်ခာတ် ကိုက်အောင်၊ သမိုက်အပ်လေ
တော့သတည်း။

ဤ ငရဲကြီး ရှစ်ထပ်မှ နောက်၌ ဘင်ပုပ်ငရဲစသော ဥဿဒ
ငရဲများဝယ် ဆင်းရဲပုံတွေများစွာ ရှိသေး၏။ ထို့ပြင်
ဒု-သ-န-သော ဟု ဖတ်အော်ကြသော သေဌေးသား
၄-ယောက်တို့၏ ကျက်ရာ “လောဟကုမ္ဘိ” သံရည်အိုးငရဲကား ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏
အနီး အောက်မှာပင်ရှိ၏။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် အနီးက တပေါဒါမြစ်ခေါ်သော
ရေပူမြစ်သည် လောဟကုမ္ဘိ ငရဲ ၂-ခုစပ်ကြားမှ စီးတက်လာသော မြစ်ပင်
ဟည်း။ ထို့ကြောင့် ငရဲငယ်တွေ လှူပြည်အနီးအပါးမှာပင် များစွာရှိလေသည်။
ငရဲ၌ ခံရသော ဒုက္ခ အမျိုးမျိုးကား “ယာဝဉ္ဇီဒံ ဘိက္ခဝေ န သုကရာ
အက္ခာနေန ပါပုဏိတံ၊ ယာဝဒုက္ခာ နိရယာ” နှင့် အညီ၊ နှစ် လ ရှည်စွာ
ဘုရားရှင်ဟောပြတော် မူအပ်သော်လည်း ကုန်နိုင်ဘွယ် မရှိဘူးတဲ့၊ [ဘိက္ခဝေ-
ဘိက္ခုတို့၊ ယာဝဉ္ဇီဒံ-ငရဲ၌ ဆင်းရဲသလောက်၊ အက္ခာနေန-ဟောပြတော်
မူသဖြင့်၊ ပါပုဏိတံ-အပြီး ရောက်ခြင်းငှါ၊ န သုကရာ-မလွယ်ကုန်၊ နိရယာ-

ငရဲတို့သည်၊ ယာဝ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲစေတတ်၊ ဆင်းရဲရာ အရပ်တို့ပေတည်း။]

တိုက်တွန်းချက် ဤ ငရဲဒုက္ခကို အဖန်ဖန် စဉ်းစားမိသူသည် မိမိပြုမိသော အကုသိုလ်အတွက် နောင်တ တဖန် မပူပန်တော့ဘဲ အသစ် အကုသိုလ် မဖြစ်အောင်သာ သတိထား၍ ကုသိုလ်တရားကို ပွားများ အား ထုတ်သင့်ပြီ။ ရှေးတုန်းက ဤဒေဝဒုတသုတ္တန်ကို ဆရာ့ထံ သင်ယူသော ရဟန်းတော်ကလေး တပါးသည် “အရှင်ဘုရား... တပည့်တော်ကို စာမချ သေးဘဲ ကမ္မဋ္ဌာန်းသာပေးတော်မူပါဘုရား” ဟု ဆရာ့ထံ ကမ္မဋ္ဌာန်းတောင်း၍ တရားကို အားထုတ်လေရာ၊ မကြာမီ သောတာပန် ဖြစ်ပြီးနောက် ကျမ်းစာကို ထပ်၍ သင်ယူသတံ့။ ဤ ဒေဝဒုတ သုတ္တန်၏ အဆုံး၌ တရားကို အားထုတ်၍ ရဟန္တာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့မှာ မရေ မတက်နိုင်အောင် ရှိခဲ့ဘူးပြီ။ ဘုရားရှင် အဆူဆူလည်း ဤ ဒေဝဒုတသုတ္တန်ကို ဟောတော်မူမြဲပင် ဖြစ်ပါ သတံ့။ [တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသုရကဘယ်တို့၏ အကြောင်းကို အကျဉ်းချုပ်မျှ ရတနာဂုဏ်ရည်၌ ပြခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ရှုကြပါလေတော့။]

ကမ္မာပျက်ပုံ

ဖြစ်ဖြစ်သမျှ အရာဝတ္ထု အစုစုသည် တနေ့ကျလျှင် ကေန့် ပျက်ရမည့် အနိစ္စတရားသာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါတို့ တည်နေရာ ဤကမ္မာလောက ကြီးလည်း ထိုအနိစ္စနယ်တွင် ပါဝင်ရကား ခိုင်မြဲတည်တံ့နိုင်မည် မဟုတ်၊ တနေ့ကျလျှင် ကေန့်မူချ ပျက်ရချေမည်။ ကမ္မာလောက ပျက်ဘို့ အကြောင်း မှာ မီး၊ ရေ၊ လေ အားဖြင့် ၃-မျိုးရှိ၏။ မီးကြောင့် ပျက်စီးရမည့် ကမ္မာကြီး၌ ပျက်ချိန်ဟန်လျှင် ရှေးဦးစွာ နေ ၂-စင်း ပေါ်လာ၏။ ရိုးရိုးနေက နေအခါ တွက်၍ နေသစ်က ညဉ့်အခါ ဆက်လက်ထွက်လာသဖြင့် ညဉ့်အခါဟု မရှိတော့ ပြီ။ ထို နေအသစ်၏ ပူလောင်မှုကြောင့် မြစ်ငယ် ချောင်းငယ်များ၌ ရှိသော ရေတွေ ခြောက်ခန်းရလေတော့သည်။ ထို့နောက် ၃-စင်းမြောက် နေအသစ် ပေါ်လာပြန်သောအခါ မြစ်ကြီးများ၌ ရှိသော ရေတွေ ခြောက်ခန်း၏။

၄-စင်းမြောက်နေ ပေါ်လာပြန်လျှင် ဟိမဝန္တာအတွင်း၌ ရှိသော အိုင်ကြီး ၇-အိုင်လည်း ခြောက်ခန်းရတော့သည်။

ထို့နောက် ၅ စင်းမြောက်နေ ပေါ်လာပြန်လျှင် သမုဒြာရေ ခြောက်ခန်း၏၊ ၆-စင်းမြောက် နေထွက်သောအချိန်မှာ ကမ္ဘာလောက၌ အစိုအစေး ဟူသမျှ လုံးဝ မရှိတော့၊ ၇-စင်းမြောက်နေ ပေါ်သောအခါ ဤကမ္ဘာလောကမျိုး တသိန်းမျှ မီးဟုန်းဟုန်း ထလျက် ကာလ အတော်ကြာလျှင် ကမ္ဘာမြေပြင်မှ ပဌမဈာန် ဗြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင် မီးတောက်မီးလျှံ စွဲရကား ဟိမဝန္တာတောင်၊ မြင့်မိုရ်တောင်၊ စကြာဝဠာတောင်ကြီး များနှင့်တကွ ငွေ့ရွှေ့ ရတနာ နီလာ မြသား အလွန်ကြီးမားသော ဗိမာန်များလည်း မတိမ်းသာ မရှောင်သာ လောင်စာချည်း ဖြစ်ကြရလေတော့၏။ မီးလောင်စာ မရှိ၍ မီးတောက် မီးလျှံ ငြိမ်းလျက် ပြာအမှုန်မျှ မကျန်တော့သည့် အခါကျမှ ကမ္ဘာပျက်ခြင်းကိစ္စ ပြီးတော့သည်။ [ရေဖျက် လေဖျက်ဘို့ အလှည့်ကြုံသည့် အခါ၌လည်း ဆားငံရေထိ၍ မြည့်မြည့်ကြေရပုံ၊ လေမုန်တိုင်းကျ၍ မုမုကြေရပုံ များကို သိပါလေ။]

ပျက်နေရာ အချိန်အခါ ဤသို့ ကမ္ဘာလောကဓာတ်ကြီး၏ ပျက်စီးနေရာ အချိန်အခါ သည် “နှစ်ပေါင်း မည်မျှကြာသည်” ဟု မခန့်မှန်းနိုင်လောက်အောင်ပင် ကြာ၏။ ၁၀-နှစ်တမ်းမှ တဖြေးဖြေးတက်၍ အသက် အသင်္ချေတမ်းသို့ရောက်၊ ထို အသင်္ချေတမ်းမှ တဖြေးဖြေးဆုတ်၍ ၁၀-နှစ်တမ်းသို့ရောက်၊ ဤ တက်ကပ် ဆုတ်ကပ် တစုံကို အန္တရကပ် (အကြားကပ်) ဟု ခေါ်၏။ ကမ္ဘာလောကကြီး မီးလောင်၍ ပျက်စီးနေရာ အချိန်အခါ သည် ထို အန္တရကပ်ပေါင်း ၆၄-ကပ်မျှ ကြာသတံ့။ ထိုကဲ့သို့ ပျက်စီးပြီးနောက် (အိမ်တဆောင်ကို မီးလောင်ပြီးနောက် အိမ်အသစ် မဆောက်ခင် ပျက်မြဲအတိုင်း တည်နေသကဲ့သို့) ကမ္ဘာအသစ် မတည်ခင် ပျက်မြဲအတိုင်း တည်နေသောအချိန်လည်း အန္တရကပ် ၆၄-ကပ်မျှပင် ကြာသတံ့။

သတ္တဝါတိုင်း မြဟွာပြည်မှာ လောက်ကပင် ထိုသို့ ကမ္ဘာပျက်နေတုန်းအခါ ပျက်မြဲအတိုင်း တည်နေတုန်း အခါဝယ် သတ္တဝါတို့လည်း မီးမလောင်သော အထက်ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ ရောက်နေကြ၏။ “ကမ္ဘာပျက်လိမ့်မည်” ဟု အနှစ်တသိန်းနတ်များ ကြွေးကြော် ထားသောကြောင့် ကြားကြားသမျှ

သတ္တဝါတွေ ရှေးကလို့ မမေ့မလျော့နိုင်ကြဘဲ ကုသိုလ်တရားပွားများ၍ နေကြလေရာ၊ ကမ္ဘာပျက်ခါနီးအခါဝယ် အားလုံးပင် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ဘို့ရန် စျားနီကို ရကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် နိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူရှိသူတို့မှ တပါး သတ္တဝါဟူသမျှ တကမ္ဘာလျှင် တခါတော့ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ကြ၏။ [နိယတ မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့ကား ငရဲသက် မစေ့သေးလျှင် မပျက်သောကမ္ဘာသို့ ပြောင်းရွှေ့၍ ငရဲခံရသတဲ။]

ကမ္ဘာတည်ပုံ

ထိုကဲ့သို့ ကမ္ဘာပျက်ပြီးနောက် တည်ချိန်ရောက်သောအခါ၌ ကမ္ဘာပြု မိုဗ်းကြီး ရွာသွန်းလာလေသည်။ ရှေးဦးစွာ မိုဗ်းဖွဲ့ကလေးကစပြီး တဖြည်းဖြည်း ကြီးမား၍ အိမ်လုံး တောင်လုံးခန့် မိုဗ်းပေါက်တွေ ကျသဖြင့် ပျက်စီးသောနေရာတွင် ဗြဟ္မာ့ပြည်ထိအောင် ရေအလျင်ပြည့်လာ၏။ နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာ၍ ထိုရေများ တဖြည်းဖြည်း ခန်းခြောက်လေသော် မီးလောင်သော ဗြဟ္မာ့ဘုံ နတ်ဘုံတို့ တည်ရာအရပ်သို့ ရောက်လျှင် ဗြဟ္မာ့ဘုံ နတ်ဘုံများလည်း တည်ပြီးဖြစ်တော့၏။ ထို့နောက် တဖြည်းဖြည်း ရေလျော့လာခဲ့ရာ လူ့ဘုံ တည်ရာသို့ ရောက်လာလျှင် ရေအလျင် မလျော့ကျတော့ဘဲ မြင့်မောက်သောနေရာ၌ တောင်ကြီး တောင်ငယ်၊ ချိုင့်ဝှမ်းသောနေရာ၌ မြစ်ကြီးမြစ်ငယ် ညီညွတ်သောနေရာ၌ မြေပြင်ဖြစ်ဘို့ရာ ရေ၏အထက်ပေါ်မှာ (နှားနို့ မလိုင်တက်သကဲ့သို့) ခပ်ပြစ်ပြစ် ခပ်ခဲခဲ ဖြစ်ရာမှ ကာလကြာလျှင် ကျောက်တောင် ကျောက်သား မြေသားတွေ ဖြစ်ကြရလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်နေသော မြေသားသည် အထူ ယူဇနာ ၂-သိန်း ၄-သောင်း ရှိ၏။ ထိုမြေသားကို ခံနေသော ရေကား အလွန် အေးမြ၍ လေပူ နေပူ မတွေ့ရပသာ ရေခဲပြင်ကြီး ဖြစ်နေဘွယ်ရှိ၏။ ရေပြင်ကြီးသည် ယူဇနာပေါင်း ၄-သိန်း ၈-သောင်းထူရကား ယူဇနာ ၂-သိန်း ၄-သောင်းမျှသာ ထူသော မြေပြင်ကြီးကို ဆောင်ရွက်ထားသောအခါ တာဝန်ကြီးဘွယ် မရှိတော့ပြီ။ ထို ယူဇနာ ၄-သိန်း ၈-သောင်း ထူသော မြေပြင်ကြီးကိုကား ယူဇနာ ၉-သိန်း ၆-သောင်း ထူသော မြေပြင်ကြီးက ပင့်မြှောက်၍ ထားသတဲ။ ထို မြေပြင်၏အောက်မှာလည်း မဆုံးနိုင်သော ဟာလာဟင်းလင်း ရှိလေသေးသည်။

ဤကဲ့သို့ လေထု ရေထု မြေထုနှင့် လူ့ဘုံ နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာ့ဘုံ အစုံအလင်ရှိကြသော ကမ္ဘာလောကလည်း ငါတို့နေရာ ဤကမ္ဘာတခုသာမက၊ ရေတုက်၍ မကုန်နိုင် မဆုံးနိုင်အောင် များပြားလှလေ၏။ ထို့ကြောင့် အနန္တစကြာဝဠာ (အဆုံးမရှိသော စကြာဝဠာ) ဟု ခေါ်စမှတ်ပြုကြသည်။ ထိုစကြာဝဠာအများတွင် ကုဋေတသိန်းလောက်သော စကြာဝဠာတို့မှာ ပျက်လည်းအတူ ဖြစ်လည်းအတူပင်တည်း။ စကြာဝဠာ တခုနှင့်တခုကို ကွဲပြားအောင် စကြာဝဠာကျောက်တောင်ကြီးက မဟာရာမ တံတိုင်းခတ်သလို ရံပတ်၍ နေလေသည်။

လောကန္တရိုက်ငရဲ စကြာဝဠာ ၃-ခုအကြား၌ (လင်ပန်း ၃-ခုပင် စပ်နေသလို) အကြားတခုရှိ၏။ ထိုအကြား၌ နေရောင် လရောင် မထွန်းနိုင်ဘဲ အမြဲမှောင်၍နေ၏။ ထိုအကြားအရပ်ကို “လောကန္တရိုက်ငရဲ” ဟု ခေါ်၏။ မိဘ သူတော်ကောင်းများကို စော်ကားသူတို့ ပြိတ္တာ အသုရာ ဖြစ်လျက် မစားရ မခသောက်ရဘဲ ထို လောကန္တရိုက်ငရဲ၌ဖြစ်ကာ သစ်ပင်ကို လင်းနို့ များ တွယ်နေသလို စကြာဝဠာနံရံကို တွယ်ကပ်နေရာမှ တကောင် နှင့် တကောင် မှောင်အတိုင်း တွေ့ကြသောအခါ အစာမှတ်၍ လှမ်းအဟပ်လိုက်တိုင် အောက်ခံ ရေပြင်ပေါ်သို့ ကျသဖြင့် မမူကြေရလေသတဲ့။

မြင့်မိုရ်တောင် စသည် ထို ပြင်သော စကြာဝဠာ ကမ္ဘာလောကကြီး၏ အလယ်ဗဟို၌ ယူဇနာ တသိန်း ခြောက်သောင်း ရှစ်ထောင် မြင့်သော မြင့်မိုရ်တောင် တည်ရှိ၏။ [ထို ၁၆၈၀၀၀-တွင် ရှစ်သောင်း လေးထောင်မှာ သမုဒြာတိုင်း နှစ်မြုပ်နေသောကြောင့် သမုဒြာရေပြင်မှ အထက်၌ မြင့်တက်နေသော အထက်ပိုင်းကိုသာ ရေတုက်၍ “ယူဇနာ ရှစ်သောင်း လေးထောင် အမြင့်ဆောင်သော မြင့်မိုရ်တောင်” ဟု ဆိုကြ၏။] ထို မြင့်မိုရ်တောင်၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ “သီဒါ” ခေါ် မြစ်တစ်စင်းက တံတိုင်းခတ်သလို ရံပတ်လျက် နေလေသည်။ ထို သီဒါ၏ ပြင်ဘက်၌ ယုဂန္ဓိရ်တောင် တည်ရှိ၏။ အမြင့်မှာ မြင့်မိုရ်တောင်၏ တဝက်သာ မြင့်၍ သမုဒြာ ရေအတိုင်းသို့လည်း တဝက်မျှ ဝင်လေသည်။ ထို ယုဂန္ဓိရ်တောင်၏ ပြင်ဘက်၌ သီဒါမြစ်ခြား၍ ဤ သန္ဓိရ်တောင် တည်ပြန်၏။ ဤနည်းအတိုင်း မြင့်မိုရ်တောင်ကို သီဒါ ၇-တန် နှင့် တောင်စဉ် ၇-ထပ်တို့ ရံပတ် တည်ရှိကြလေသည်။

ကျန်းကြီး ကျန်းငယ် ထိုတောင်များ၏ ပြင်ဘက်၌ သမုဒြာ ရေပြင်ကြီးသည် စကြာဝဠာတံတိုင်းအထိ တည်ရှိလေ၏။ ထို ရေပြင်၏ အလယ်၌ ကျန်းကြီး ကျန်းငယ် အသွယ်သွယ် ပေါ်ထွန်းလျက်ရှိရာကား မြင့်မိုရ် တောင် အရှေ့ဘက်၌ ပေါ်ထွန်းသော ကျန်းများကို အရှေ့ကျန်း၊ ထို့အတူ တောင်၊ အနောက်၊ မြောက်ဘက်၌ ပေါ်ထွက်သော ကျန်းများကို တောင်ကျန်း၊ အနောက်ကျန်း၊ မြောက်ကျန်းဟု ခေါ်ဝေါ်ရလေသည်။

နတ်ပြည် မြင့်မိုရ်တောင်၏ တဝက် ယုဂန္ဓိရ်တောင်ထိပ်၌ စတုမဟာ ဗြဟ္မာ့ပြည် ရာဇ်နတ်ပြည် တည်ရှိ၏။ ယခုမြင်ရသော လ နေ နက္ခတ်တို့သည် စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်ဝယ် ပါဝင်သော ဘုံဗိမာန်များ ဟု ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျမ်းစာများ၌ ဆို၏။ မြင့်မိုရ်တောင်ထိပ်နှင့် ညီမျှသော အရပ် ဝယ် “တာဝတိံသာ” နတ်ပြည် တည်ရှိ၏။ သိကြားမင်းစံရာ သုဒဿနခေါ် နတ်မြို့တော်သည် မြင့်မိုရ်တောင်ထိပ်မှာ တည်ရှိသကဲ့၊ ယာမာ၊ တုသိတာ၊ နိမ္မာနရတီ၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ နတ်ပြည် ၄-ထပ်ကား မြေကြီးနှင့် လုံးဝ မစပ်ဘဲ ကောင်းကင်မှာပင် အဆင့်ဆင့် မြင့်ကာ တည်ရှိလေသည်။ ဗြဟ္မာ့ဘုံ များလည်း ထိုအတူပင်။ [အကျယ်ကို သိလိုလျှင် သင်္ဂြိုဟ် ဘာသာဋီကာ ဝီထိမုတ်ပိုင်းမှာ ကြည့်ပါ။]

လူများ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

ထိုကဲ့သို့ လူဘုံ၊ နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့ တည်မိသောအခါ အထက် ဗြဟ္မာ့ ပြည်၌ရှိသော ဗြဟ္မာတို့တွင် အသက်ဟမ်းစေ၍ ဖြစ်စေ၊ ကံ ကုန်၍ဖြစ်စေ၊ အချို့ဗြဟ္မာတို့ စုတေကြလေ၏။ ထို စုတေသူတို့တွင် တချို့ အောက်ဗြဟ္မာ့ဘုံမှာ ဖြစ်ကြ၏။ တချို့ကား နတ်ဘုံ၌ဖြစ်ကြ၏။ တချို့ကား ဤလူဘုံဝယ် လူဖြစ်လာ ကြလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှ စုတေ၍ လူပြည်၌ ဖြစ်ကြသော ကမ္ဘာဦး လူတို့၌ မိဘ မရှိကြ။ နတ်ပြည်၌ နတ်ဖြစ်ကြသလို လူပြည်၌လည်း ကံ၏ အစွမ်းကြောင့် လူကိုယ်ကြီး အထင်အရှား ဖြစ်လာကြသည်။ ထို ကမ္ဘာဦးလူတို့၌ ယောက်ျား မိန်းမဟု ခွဲခြားဘို့ရာ ယောက်ျားအင်္ဂါ မိန်းမအင်္ဂါများလည်း မပါကြသေးချေ။ မည်သည့် အစားအစာကိုမျှလည်း မစားသောက်ဘဲ နေနိုင်

ကြ၏။ နေ၊ လ၊ နက္ခတ်တို့လည်း မရှိကြသေး။ မိမိတို့၏ ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါ ဖြင့်သာ ထွန်းလင်းတောက်ပကုန်လျက် ဗြဟ္မာအဖြစ်တုန်းကကဲ့သို့ ကောင်းကင်၌ လှည့်လည်သွားလာနိုင်ကြလေသည်။

ရှေးဦးစွာ ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါဖြင့် ကောင်းကင်၌ လှည့်၍ နေကြစဉ် စားသောက်ကြ မြေအပြင်၌ မလိုင်တက်သလို အလွန် ဝါဝင်းသော မြေဆီများ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုမြေအဆီကို လက်မငြိမ်သူတယောက်က “အဆင်းကဖြင့် လှပါပေသည်၊ အရသာမှာ ဘယ်လိုနေပါလိမ့်” ဟု လက်ဖြင့် တို၍ လျက်ကြည့်လေသော် အလွန် ချိုဆိမ့်သော အရသာ ရှိသောကြောင့် “ကောင်းမွန်းသိ-သာအိ တစိုစို” ဖြစ်နေသည်ကို အခြားလူတို့ မြင်လျှင် “အတုမြင်-အတတ်သင်” ကာ လက်ဖြင့် ကော်၍ ကော်၍ လျက်ရာမှ အားမရ သဖြင့် ဆုပ်ကာ ဆုပ်ကာ လွေးကြလေ၏။ ထိုအခါ အရသာကို တပ်မက်သော သောကဏှာ၏ ပူလောင်မှုကြောင့် ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါ ကွယ်ပျောက်၍ အမိုက်မှောင်ကြီး ကျရောက်လေတော့သည်။

နေ လပေါ်ပုံ ထို အမှောင်ကြီး ကျရောက်သောအခါ ကမ္ဘာဦးလူတို့ အလွန် ကြောက်ရွံ့ကြလေသော်၊ ထို သူတို့ ကံအားလျော်စွာ ရဲရင့်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၍ “သူရိယ” ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ယူဇနာ ၅၀- အဝန်းကျယ်သော နေဗိမာန်ကြီးသည် အရှေ့ လောကဓာတ်မှ ထွက်ပေါ် လာ၏။ ထို နေဝန်းကြီးက နေအဘို့ ထွန်းလင်း၍ တောင်စွယ်ကို ကွယ်သွား သောအခါ “အရောင်တခု ပေါ်လာလျှင် ကောင်းလေစွ” ဟု အလိုဆန္ဒ ဖြစ်ကြ သဖြင့် ဆန္ဒအားလျော်စွာ ၄၉ ယူဇနာ အဝန်းရှိသော လဗိမာန်ပေါ်လာ ပြန်သည်။ [ဆန္ဒအတိုင်း ပေါ်ထွက် လာပြန်သောကြောင့် လကို “ဆန္ဒ ဆန္ဒ” ဟု ခေါ်ခဲ့ကြရာမှ ကာလကြာသဖြင့် “စန္ဒ စန္ဒ” ဟု အခေါ်တမျိုး ပြောင်းရွှေ့ လာသတို့] ထိုနေ လတို့ ပေါ်ထွက်လာသောအခါ နက္ခတ်များလည်း တပါ တည်း ပါလာ၏။ ထို နေ လ နက္ခတ်တို့ လှည့်လည် သွားလာရာ ပဌမဆုံးအခါ သည် “မဇ္ဈိမဒေသ” အခေါ်အားဖြင့် တပေါင်းလကွယ်နေ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ၏ လဆန်းစ အခါသည် တာကူးလ ဖြစ်ရကား “ကမ္ဘာတည်ဦး တာကူး ရက်မစုံ” ဟု ပြောစမှတ် ပြုကြသည်။

စာမင်းပေါ်လာမုံ လိုကဲ့သို့ မြေဆီကို စားခဲ့ကြရာမှ ရသဟဏှာ (အကုသိုလ် အဟွက်) မြေဆီများ ယုတ်လျော့၍ အလုပ်လုပ် အလှူလှူ ဖြစ်နေသော မြေလှူများကို စားသောက်ကြရ၏။ ထိုမြေလှူလည်း တဖြည်းဖြည်း လျော့ပါး၍ အစိတ်စိတ် အမှုာမှုာ နှယ်ချောင်းကလေး များကဲ့သို့ ဖြစ်လာ၏။ ထိုမြေနှယ်များကို နှယ်ချိုတူ ခေါ်၏။ ထိုနှယ်ချိုများ ကွယ်ပသော အခါ ခေံ့ ပေါ်သော သလေးဆန် ပေါ်လာ၏။ ထိုဆန်ကို အိုး၌ ထည့်လျက် “ဇောဟံ ပါသာဏ” ခေါ် ကျောက်တုံးပေါ်သို့ တင်လိုက်လျှင် မီးအလိုလို တောက်၍ ကျက်ချိန်မျှောက်က ယလိုလို မီးငြိမ်းလေသည်။

ယောကျ်ား မိန်းမ မြေဆီ မြေလှူ မြေနှယ်တို့ကို စားသုံးသော အခါဝယ် ခန္ဓာကိုယ်တွင် အဆီ အသားများ ဖြစ်ပြီးနောက် အဖတ် အကာ အနည်းငယ်သာ ကြွင်းကျန်၏။ ထိုကြွင်းကျန်သော အဖတ် အကာ ကလေးများမှာ ပမ်းမီး လောင်ရုံမျှဖြင့် ကုန်ခန်း နိုင်ကြလေသည်။ သလေး သမင်းကို စားသုံးသော အခါ၌ကား ပမ်းမီးလောင်ရုံဖြင့် မကုန်ခန်းနိုင်ဘဲ အရည် အဖတ် (ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်) များစွာ ကြွင်းကျန်၏။ ကမ္ဘာဦးလူတို့ ဖြစ်စက ကျင်ငယ်လမ်း ကျင်ကြီးလမ်းများလည်း မပါခဲ့ကြချေ။ ယခုအခါ ခန္ဓာကိုယ်ပွင်းမှာ ရှိသော ဝါယောဓာတ်က ထိုအရည် အဖတ်များကို မှုတ် တုတ်နေလေပြီ။ သို့ဖြစ်၍ အရည် အဖတ်များ ထွက်၍ ကျင်ငယ်လမ်းပေါက် ကျင်ကြီးလမ်းပေါက်များ ပေါ်ပေါက်လာရလေသည်။ ထိုသို့ ပေါ်ပေါက်ရာ၌ ဗြဟ္မာပြည်သို့ မရောက်မီက မိန်းမ ဖြစ်ခဲ့သူမှာ ဣတ္ထိဘာဝရုပ် ပေါ်လာ၍၊ ယောကျ်ား ဖြစ်ခဲ့သူမှာ ပုရိသဘာဝရုပ် ပေါ်လာသတည်း။

အိမ်ယာဆောင်ကြမုံ ကိုယ်အင်္ဂါ ပေါ်ပေါက်ပုံ မတူကြသဖြင့် တယောက် ဥစ္စာကို ကယောက်က တစိမ့်စိမ့် ကြည့်ရှုလျက် စိတ်ကို မချုပ်ဘည်းနိုင်ဘဲ ကာမကိုစွ မှီဝဲမှုကြောင့် ပညာရှိ လူစုက တားမြစ်၍ မရသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ ခဲ့ ဒုဟ်စသည်ဖြင့် ပစ်ခတ်ကြလေရာ၊ ပုန်းအောင်း ခိုကပ်ကြတို့ရာ အိမ်နေရာများကို ဟည်ဆောက်ကြရလေသည်။ ကမ္ဘာဦးက ဤအလေ့အထကို စွဲ၍ ယခုကာလ မင်္ဂလာဆောင်၌ ခဲပေါက်ရိုးပြုကြသည်။

ဤနည်းအားဖြင့် လူများဖြစ်ကြပြီးနောက်၊ ကံအားလျော်စွာ တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့လည်း ပေါ်လာကာ ကမ္ဘာအသစ် တည်မိလေသည်။

နတ်ဘုံခန်း

ထိုကဲ့သို့ တည်ထောင်ပြီးသော ကမ္ဘာသစ်၌ ငရဲသူ ငရဲ ဟားတို့ ဆင်းရဲရပ် ကို ပြခဲပြီ။ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာတို့ ဆင်းရဲရပ်ကိုလည်း မျက်မြင်အားဖြင့်၎င်း၊ ကြားဘူး နားဝ အားဖြင့်၎င်း၊ အတော်အတန် သိလောက်ပြီ။ လူများ၏ ဆင်းရဲ ချမ်းသာမှာ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်၍ အထူး ရေးဘွယ်မလို၊ နတ်စည်းစိမ်ကိုကား အများပင် သိလိုကြပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းဂန်လာ အချက်များကို အကျဉ်းချုပ် စုပေါင်း၍ နတ်တို့ နေထိုင်ကြပုံအကြောင်းများကို ပြပေအံ့။

နတ်ဘုံနတ်နန်း နတ်စည်းစိမ်ကား လူ့ စည်းစိမ်ထက် နေရာတိုင်းပင် သာ လွန်၏။ မြက်ဖျားပေါ်က ဆီးနှင်းပေါက်ဖြင့် သမုဒြာရေ များ ကွာခြားသလောက် လူ့စည်းစိမ်နှင့် နတ်စည်းစိမ်များ ကွာခြား၏။ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ “သုဒဿန” မည်သော နေပြည်တော်သည် မြင့်မိုရ် တောင်ထိပ်ဝယ် ယူဇနာ တစ်သောင်း ကျယ်သော အရပ်၌ တည်ရှိ၏။ ထို နေပြည်တော်၏ အရှေ့ဘက်၌ နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်ခေါ် နန္ဒနဥယျာဉ်သည်ကား စုတေခါနီး၌ အလွန်ပူဆွေးနေသော နတ်များကို စုတေရမည့် အရေးကို မတွေးမိလောက်အောင် ပျော်မွေ့ဘွယ်ကို ဆောင်သတဲ့။

မခြောက်မသွေ ပကတေ့စိုစိမ်း၍ မြရည်လိမ်းထားသလို ပန်းပင်ပျိုတို့၏ အကြားအကြားဝယ် မောင်မယ်စုံ နတ်များတို့ လှည့်လည်သွားလာနေကြသည့် အတွက် ဥယျာဉ်တော်မှာ တမျိုး ကြက်သရေ တက်လေတော့၏။ ထိုဥယျာဉ် တော်နှင့် မြို့တော်၏ အလယ်မှာ မဟာ နန္ဒာ စူဠနန္ဒာ အမည်ရှိသော ကန် တော်ကြီး ၂-သွယ်ကလည်း နဂိုရ်က တင့်တယ်သည့်အပြင် ကြည်လင်သော ရေများကို ရှုစားဘို့ရာ ကမ်းအစ၌ ဆန်းလှသော ရတနာ ထိုင်ခုံများကြောင့် ကမျိုး သားနားလျက် ရှိပြန်လေ၏။ မြို့တော်၏ တောင်မျက်နှာ အနောက် မျက်နှာနှင့် မြောက်မျက်နှာတို့၌လည်း ထိုကဲ့သို့ တည်ရှိလေသည်။

နတ်သား နတ်သွီး မိမိတို့ ရှေးကုသိုလ်ကံကြောင့် ကိုယ်ပိုင် ရရှိပြီးသော နတ်လုလင်တို့က အသက် ၂၀-အရွယ် နတ်မိမယ်တို့က ၁၆-နှစ် အရွယ် သွားကျိုး ဆံဖြူ နားအူ မျက်မဲ့ အရေ တွန့်တွဲခြင်း မရှိ၊ ပကတိ အလှမပျက် အောင် တသက်လုံး တည်နေ၏။ နတ်ဩဇာ အဆီအနှစ်ကိုသာ စားသောက် ကြရသဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၌ အလေး အပေါ့မူစ၍ မကောင်းသော အနိဋ္ဌအာရုံ ဟူသမျှတို့ လုံးဝ မရှိတော့ရကား နတ်သွီးတို့မှာ ဓမ္မတာသွေး အညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းစင်လေ၏။ (၁) ကာမချမ်းသာ ခံစားမှုတို့ကား နတ်ပြည် ၆-ထပ်လုံးမှာပင် လူများနှင့် မထူးခြားသော်လည်း အညစ်အကြေး မဖြစ်ဘဲ သွေးသား လှုပ်ရှားရုံမျှဖြင့် ကိစ္စပြီးလေသည်။ (၂) နတ်ဒေဝီတို့၌ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မှုနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စစုများ တခုမျှမရှိ။ (၃) သားသွီး ဖြစ်ထိုက်သော နတ်သား နတ်သွီးတို့မှာ ရင်ခွင်၌သော်၎င်း၊ အိပ်ရာပေါ်၌ သော်၎င်း ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ ဤသို့ သားသွီးအရာ၌တည်သော နတ်များ အပြင် အခြားအစေခံ နတ်သား နတ်သွီးများလည်း ရှိသေးရကား တချို့ နတ်များ၌ ဗိမာန် ကိုယ်ပိုင် မရှိကြဟု သိသာ၏။ လူပြည်၌ကဲ့သို့ နတ်သား နတ်သွီးပျိုတို့၏ သွားလာ လှည့်ပတ်ကြမည့် အရေးမှာ တွေးတော စဉ်းစား ဘွယ်ရာပင်တည်း။ နတ် ဇာတ်သမား ဖြစ်သော ပဉ္စသီခ နတ်သားသည် တိမ္မရ နတ်မင်းကြီး၏ သွီးပျို ဖြစ်သော သူရိယဝစ္ဆာ နတ်သွီး အပေါ်မှာ

မာန်လည်ဆရာတော် မေး

မင်းကွန်း အလယ်တောရ ဆရာတော် ဖြေ

- ၁....(မေး) ဆကာမာဘူမိ၊ ကုမာရိ နတ်အပျို၊ လူလိုတဲ့ ပေလား၊ ပွင့်မြဲငယ်မို့၊ တလလျှင်ကြိမ်အညီပ၊ ချိန်ရာသီ ပေါ်တဲ့ပန်းငယ်၊ လန်းပါစလား။
- (ဖြေ) ဆကာမာဘူမိ၊ ကုမာရိ နတ်အပျို၊ လူလိုပ ဟုတ်ဘဲ၊ ပွင့်မြဲငယ်မို့၊ တလလျှင် ကြိမ်အညီပ၊ ချိန်ရာသီပေါ်တဲ့ပန်းငယ်၊ လန်းကြ မမြ။

အတော် စွဲလမ်းနေ၏။ နတ်ပျိုလှည့်ရာတွင် စောင်းကိုတီးကာ သာသနာယာယာ သီဆိုသော စောင်းသီချင်းသံများတွင် အောက်ပါ ဂါထာလည်း အပါအဝင် ဖြစ်၏။

ယံ မေ အတ္တိ ကတံ ပုညံ၊ အရဟန္တေသု တာဒိသု၊
တံ မေ သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏံ၊ ကယာ သဒ္ဓိံ ဝိပစ္စတံ။

တာဒိသု-ကောင်းဆိုး ၂-တန်၊ လောကဓမ်ကြောင့်၊ ဖောက်ပြန်မတူန့်၊ တာဒိဂုဏ်နှင့်၊ ပြည့်စုံတော်မူကြပေသော၊ အရဟန္တေသု-ပူဇော်သမျှ၊ အကျိုး ရဘို့၊ နိစ္စဖြူစင်၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၌၊ မေ ကတံ-မောင်တော် ချည့်သာ၊ မယ် မပါဘဲ၊ ကောင်းစွာ သီးသီး၊ ပြုအပ်ပြီးသော၊ ယံ ပုညံ-ဒါန သီလ စသည် ပေါင်းစု အကြင်သို့သော မြတ်ကောင်းမှုသည်၊ အတ္တိ-အကျိုးပေးမှု၊ အလေး ပြုလျက်၊ ယခုအနေ၊ ရှိပါပေ၏။ သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏံ-ကောင်းခြင်းအင်္ဂါ၊ မင်္ဂလာ နှင့်၊ ထင်စွာပြည့်ကြွယ်၊ အို...နတ်မိမယ်၊ မေ-ပဉ္စသီခ၊ မည်ရဘွဲ့နှောင်၊ မယ် မယ့်မောင်၏။ တံ ပုညံ-ရှေးက ဆည်းပူး၊ ထို ကုသိုလ်ထူးသည်၊ ကယာ- မောင်တော် သက်လယ်၊ သင် နတ်မယ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ဝိပစ္စတံ-အတူ တွဲနှောင်၊ မကွဲအောင်လျှင်၊ မြဲခေါင်ပြီးဝေ၊ အကျိုးပေးပါစေသတည်း။

၂....(မေး) အပွေပို-မဖြေလို စိတ်တော်ရှိပါနှင့်၊ ခင်သိသားမို့၊ နတ်ခြောက်ဆူ ချစ်သွေး နှစ်ကိုယ်မြို့တော့၊ ဟို အမှု လူလိုချင်းပေထင့်၊ သင်းက ဘယ်သို့။

(ဖြေ) အပွေပို-မဖြေလို စိတ်တော် ရှိပါဘု၊ ကိုယ်သိသားမို့၊ နတ် ခြောက်ဆူ၊ ချစ်သွေးနှစ်ကိုယ်မြို့တော့၊ ဟို အမှု လူလို ကျင့်ကြ တယ်၊ သင်းက ဤသို့။

၃....(မေး) နတ်ခြောက်ဘုံ၊ မောင်နှံစုံ၊ လူလိုရှိတယ်လို့၊ ခင်သိမှုကား၊ မိန့်ပါ ရှင့်၊ နတ်ကလျာ လုံမယ်ခင်တို့၊ လူ့နယ်ပင် နှုတ်ငုံပိုက်တယ်၊ သား နို့တိုက်လား။

(ဖြေ) နတ်ခြောက်ဘုံ၊ မောင်နှံစုံ လူလိုရှိသည်ဟု၊ ဖန်ဘိမယွင်း၊ မိန့် လိုက်ပြီ၊ နတ်ကလျာမယ်ဒေဝီတို့၊ နှုတ်ငုံချိုလွယ် မပိုက်တယ်၊ သား နို့တိုက်ကင်း။

ဤမျှလောက်ပင် ပဉ္စသီခ နတ်သားက စွဲလမ်းနေသော်လည်း သူရိယဝတ္ထုသာ နတ်သွီးကမူ မာတလိနတ်မင်း၏ သား ဖြစ်သော သိခန္တီနတ်သားကို မှန်းထား လျက် ရှိ၏။ သို့ရာတွင် သိကြားမင်းက ပဉ္စသီခ နတ်သားကို (ယူအား ကျေးဇူး များသည့်အလွှာ) သူရိယဝတ္ထုသာ နတ်သွီးနှင့် လက်ထပ်ပေ လေသည်။ တချို့ နတ်သွီးတွေမှာ ဗိမာန် အဆင်းနှင့် ရရှိသော်လည်း ဗိမာန်နှင့်တကွ မိမိတို့ကို ပိုင်ဆိုင်မည့် နတ်သား မရှိကြသဖြင့် ပျင်းရိငြီးငွေ့ အလိုမပြေကြသည်လည်း ရှိသေး၏။ ကုသိုလ်ကံချမ်း ကွာခြားသလောက် ဘုံဗိမာန် နှင့် ရုပ်အဆင်းလည်း ကွာခြားနေသောကြောင့် ကိုယ့်ထက်သာ၍ မနာလိုသူတွေလည်း ရှိပေမည်သာ။ ဥယျာဉ် ရေကန်၌ တပျော်တပါး လှည့်လည်ကြသည်မှာလည်း ကြည်နူးစရာပေ။

အပေါင်းရွှေညီ၊ ဘုံကိုယ်စိဝယ်၊ သီကြူမပြီး၊ ပျော်မငြီးဘို့၊ နတ်တီး နတ်ငြိမ့်၊ တခြံမြဲခြံမြဲနှင့်၊ သိမ့်သိမ့်သဲသဲ၊ ရှုမရဲအောင်၊ နတ်ပွဲသဘင်၊ အမြဲရွှင်၏။ မပင် မပူ၊ နတ်နန်းသူတို့၊ ပျူပျူငါ့၊ ရွှေမျက်နှာဖြင့်၊ ကြည်သာစိမ်းစိမ်း၊ မြမြ ရှိန်းကည်း၊ ငြိမ်းငြိမ်းအေးလျက်၊ ကုသိုလ်စက်ကြောင့်၊ မပျက်တရံ၊ စည်းစိမ် စံ၍၊ ခမာင်နံ ချစ်ပုံ၊ အသစ်ကြုံသို့၊ ဖေါ်စုံရွှင်မြူး၊ ချစ်ကြည်နူးလျက်၊ အထူး မေတ္တာ၊ သက်ပမာဖြင့်၊ ချမ်းသာမကင်း၊ ချစ်ငွေ့သွင်းသည်၊ ချစ်ခြင်း အတုံ့အလှယ်တည်း။

မဃဒေဝလင်္ကာ။

ဤသို့ ကာမဂုဏ်စခန်း၌ အစွမ်းကုန် ပျော်ဘွယ် ကောင်းသည့် အပြင် ပျော် မွေ့ဘွယ် ကောင်းသလောက်လည်း ပျော်စံလေ့ရှိကြသောကြောင့် ကာမဂုဏ်ကို စက်ဆုပ်သော အနာဂါမ်နှင့် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက် သာ စေ။ နတ်ပြည်မှာ ကြာချည်စွာ မနေနိုင်ကြဘဲဘဲ အနာဂါမ်ဖြစ်သူတို့ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ စုတေ ရွှေ့ပြောင်း၍ ရဟန္တာ အပေါင်းတို့မှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံကြလေသော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ နတ်ပြည်ကျမှ အန္တရာယ်ကင်းရန် ဘေးရှင်းလျက် လာရာ ဘက်၌သာ အားထုတ် ၍ ယောဂီ လုပ်မည်ကဲ့ မမြှင်လင့်လေနှင့်။ လူ့ပြည်က အယေ ဟုလဲ အားခဲ သွားသူနှင့် ဘုရားလက်ထက်တော်က ဘုရားတရားတော်ကို နာမယူလောက်သာ နတ်ပြည်၌ တရားသား တက်ဘွယ်ရှိသည်။ မလိုလဲလိုလဲ တရားမြဲသူကား နန္ဒန ဥယျာဉ် အပေါက်ဝတွင် တရားကလေးများ ပျောက်ကျရစ်လတ်။

နတ်ပြည်၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မဆိုထားနှင့် ဥပုသ် မကျိုးအောင်ပင် စောင့်စည်း
 ဘို့ရာ အပုံကြီး ခဲယဉ်း၏။ နတ်သွီးတွေ ပွတ်သီး ပွတ်သပ် ပြုချက်ကြောင့် သီလ
 ပျက်သည်သာ များလေ၏။ စမ္ပေယျ နဂါးမင်းတို့ နဂါးပြည်မှာ မကြာမကြာ
 ဥပုသ်ကျိုးရပုံနှင့် ဝိဓူရဇာတ်တော်လာ သကြားမင်းတို့ လူ့ပြည်ဆင်း၍ ဥပုသ်
 စောင့်ရပုံကို ထောက်ပါလေ။ ဘုရားအလောင်းတော်တို့သည် ပါရမီဖြည့်ခွင့်
 မရကြသော နတ်ပြည်၌ သက်တမ်း စေ့အောင် မနေဘဲ စုတေခြင်းတမျိုးဖြင့်
 စုတေအောင် ခိဋ္ဌာန်ကာ လူ့ပြည်၌သာ ပါရမီဖြည့်တော်မူကြသည်။

နတ်ပြည်၌ သူတော်ကောင်းစိတ်ဓာတ် မြဲကြသူတို့ မြော်လင့်ဘို့ အချက်
 အနည်းငယ်မျှ ရှိသေး၏။ ထိုအချက်ကား စူဠာမဏိ စေတီတော်နှင့် သုဓမ္မာ
 ဓမ္မာရုံကြီးတို့တည်း။ စူဠာမဏိ စေတီတော်မှာ တယူဇနာမြင့်သော မြသား
 စေတီတော်ကြီး ဖြစ်သည့်ပြင် ထို မြသား စေတီတော်ကြီးအတွင်း၌ ဘုရား
 အလောင်း ဘဝက ဆံတော်ဓာတ်နှင့် လကျော်စွယ်ယော်ဓာတ်များ ကိန်းဝပ်
 တော်မူလျက်ရှိ၏။ သဒ္ဓါတရားထက်သန်သော နတ်သွီး နတ်သား မောင်မယ်စုံ
 နတ်များမှာ အသက်တမ်းကလည်းရှည်၊ စိတ်ဓာတ်ကလည်း ကြည်သောကြောင့်
 (အခြား မောင်မယ်စုံတို့လို ဥယျာဉ်ထဲ၌ ပျော်ပွဲမခံဘဲ) စေတီတော်ထံပါး၌
 ပန်း စသော လှူဘွယ်ဝတ္ထုများဖြင့် ဝပ်တူးဆည်းကပ်၍ ဆုထူး ဆုမြတ်ကို
 ပန်ဆင်ကာ ရသင့်သမျှ ပါရမီ တိုးပွားအောင် ကြိုးစားကြမည်မှာလည်း
 ယုံမှားစရာမရှိပါပေ။

သုဓမ္မာ ဓမ္မာရုံကြီး၏ ကျက်သရေမှာ ရေးသား၍ ကုန်ဆုံးနိုင်ဘွယ်ရာမရှိ၊
 ဓမ္မာရုံ အဆောက်အဦအားလုံး၌ ရတနာမျိုးစုံကို သူ့နေရာနှင့်သူ သုံးစွဲထား
 ၏။ ထို ဓမ္မာရုံ၏ အနီး၌ တည်ရှိသော ပယ်လယ်ကသစ်ပင်မှ ပန်းများလည်း
 ဓမ္မာရုံအတွင်းသို့ လေညှင်းပို့သဖြင့် နှစ်မျိုး စဘွယ် တင့်တယ်စွာ ပြန့်နှံ့လျက်ရှိ၏။
 အလယ်ဗဟို တရားပလ္လင်ဝယ် ထီးဖြူကြီးကို စိုက်ထူထားပြီးလျှင် တရားပလ္လင်၏
 ဘေးမှစ၍ သကြားမင်း၊ ပဇာပတိ နတ်မင်း၊ ဝရုဏ နတ်မင်း၊ ဤသာန နတ်မင်း
 စသော (မသလုလင် ဘဝတုန်းက ကောင်းမှုပြုဘက်) ၃-ကျိပ် ၃-ပါး နတ်မင်း
 ကြီးများ၏ နေရာကို စီစဉ်ထား၏။ ထို့နောက် ထင်ရှားသော နတ်များနှင့် မထင်
 ရှားသော နတ်များဘို့လည်း နေရာများ စီစဉ်ထားသည်။ [ဤ သုဓမ္မာနတ်သဘင်
 မှာ တာဝတိံသာမှ အထက်နတ်ပြည် -ထပ်၌လည်း ရှိ၏။]

စည်းဝေးချိန်ရောက်လျှင် သိကြားမင်းကိုယ်တိုင် အချက်ပေးလိုက်သော “ဝိဇယုတ္တရ” ခေါ် ခရုသင်းကြီး၏ အသံမှာ ယူဇနာ တသောင်းကျယ်သော သုဒဿန^၁ နတ်မြို့တော်ကြီးကို ရိုက်ဟီးလျက် လူ့အရေအတွက်ဖြင့် ၄-လကြာ အောင် အဆက်ဆက် မြည်ဟီးနေသော ဟူ၏။ ဆိုင်ရာနတ်များ ဓမ္မာရုံအတွင်းသို့ ဝင်မိကြလျှင် ရတနာရောင် ပန်းရောင်တွေ လွှမ်းနေသဖြင့် ဓမ္မာရုံတံဆောင်လုံး နီမြန်းနေတော့၏။ တရံတခါ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှဆင်းလျက် သနင်္ကမာရ ဗြဟ္မာ မင်းက တရားဟော၏။ တရံတခါ သိကြားမင်း ကိုယ်တိုင် တရားဟော၏။ တရံတခါ တရား အဟောကောင်းသော နတ်သား တဦးဦး ဟော၏။ ထို့ကြောင့် စူဠာမဏိစေတီတော်ကို ဖူးမျှော်ရခြင်း၊ သုဓမ္မာနတ်သဘင်ဝယ် တရားနာခြင်းတို့အတွက် မြော်လင့်ချက်ကလေး ရှိပေသေး၏။ “မြော်လင့် ချက်” ဆိုသော်လည်း မဂ်ဖိုလ် ရလောက်အောင် မြော်လင့်ချက်ကို ဆိုလိုသည် မဟုတ်၊ သူတော်ကောင်းစိတ်ဓာတ် မပျောက်ပျက်ဘဲ ခိုင်မြဲ၍ ကာမဂုဏ်ထဲမှ အထိုက်အလိုက် ရှောင်လွှဲနိုင်စရာရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

နောင်လာမည့် လူ့ပြည်ဆုတ်ကပ် အခါကြီး၌ကား “ရဟန်း ရှင် လူတို့ တရားပြည့်ဝကြလိမ့်မည်” ဟု မြော်လင့်ဘွယ် မရှိတော့၊ ယခုပင် အမြင် မတော်လှပြီ၊ သံသရာဒုက္ခတွေကို တကယ် ရှုံ့လျှင် ယခုဘဝ၌ပင် စွန့်စွန့် စားစား မဂ်ဖိုလ်ပေါက် တရားကို ကြိုးစားသင့်ကြ၏။ နတ်ပြည်ကပင် အရိမေတ္တယျဘုရားရှင်ကို စောင့်စားဖူးမြော်လျက် တရားတော်ကိုနာပြီးမှ မဂ်ဖိုလ်ရဘို့ မှန်းသူများလည်း နန္ဒန ဥယျာဉ်ပေါက်၌ ရှိသမျှ ဓာတ်ခံလေးများ ပျောက်မသွားအောင် အတော် ထူထောင်ရလိမ့်မည်။ ပေါ့ပေါ့ဆဆနှင့် “နတ်ပြည်ကျမှ အားရပါးရ ခံစားမည်” ဟု အားခဲနေသူတို့ကား အရိမေတ္တယျ ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူလာသော်လည်း ဇာမဂုဏ် အတွေ့ထူးဖြင့် မေ့မူးလျက် ရှိဦးမည်သာ။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်အစွမ်း ကိုယ်တရားဖြင့် အများကို ကယ်တင် မည့် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဂ္ဂသာဝက မဟာသာဝက အလောင်းတို့မှတစ်ပါး အခြား သူတို့ကား ယခုပင် ကြိုးစားသင့်ကြပါသည်။

“ဘေးပွဲကြုံ၊ အေးသဲတုန် ကိုယ်စီ ကုတ်ပါလို့၊ အားထုတ် သင့်သား၊ သို့ပါကို၊ ဘယ်တော့ ဘာလိုလို့နှင့်၊ နောင်ရေးကို မြော်ခေါ်လင့်လို့၊ ဘာဝနာ သီခေါင် လွင့်တယ်၊ ဖျင်းဖင့် အများ။... ဆရာကော်ကြီး။

[၁၃၂၀-ခုနှစ်ရိုက် စာအုပ်ကျမှ ထည့်အပ်သော နောက်ဆက်တွဲ]

သကြားမင်း တရားမေ့ပုံ

သောတာပန် ဖြစ်ပြီးသော သကြားမင်းသည် အခါတပါး၌ ကြီးကျယ် ခမ်းနားသော ဥယျာဉ်ပွဲကို ရှုစားဘို့ရန် အခြေအရံများစွာဖြင့် ရော့ဝဏ်ဆင်ကို စီး၍ ထွက်လာ၏။ ဥယျာဉ် တံခါးပေါက်သို့ ရောက်သောအခါ ဘုရားရှင်အား ပြဿနာမေးရန် အကြံပေါ်လာလေ၏။ ထိုပြဿနာကား တဏှာကုန်ခန်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ကြွမြန်းနိုင်သော ရဟန္တာ၏ ကျင့်ခဲ့သော လမ်းစဉ် ပြဿနာတည်း။

ထိုသို့ ပြဿနာ မေးလျှောက်လိုသော စိတ်အကြံသည် ဥယျာဉ်တွင်းဝယ် ပွဲသဘင်အလယ်သို့ ရောက်လျှင် မေ့ပျောက်သွားဘွယ်ရာ ရှိသောကြောင့် “ယခုပင် သွား၍ မေးလျှောက်မည်” ဟု ကြံစည်ကာ ရော့ဝဏ်ဆင်ပေါ်မှ ကွယ်ပျောက်၍ ဘုရားအထံ အရောက်လာခဲ့လေသည်။ ဆင်ကြီးလည်း ဥယျာဉ် အပေါက်မှပင် ရပ်နေရစ်၏။ နောက်ပါ အခြေအရံများလည်း ဥယျာဉ်ပေါက်မှာ ကျန်ရစ်ကြလေသည်။

ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းတိုက်၌ သီဟင်းသုံးတော် မှုခိုက်ဖြစ်သော ဘုရားအထံ တော်သို့ ရောက်သောအခါ ဥယျာဉ်ပွဲက နောက်ဆံတင်းလျက် ရှိသောကြောင့် “တဏှာသင်္ခယ နိဗ္ဗာန်၌ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် အာရုံပြုနိုင်သောရဟန္တာ၏ ကျင့်ခဲ့သောလမ်းစဉ်တရားကို ခပ်တိုတို အမိန့်ရှိတော်မူပါ” ဟု လျှောက်ထား လေသည်။ ဘုရားရှင်လည်း သူ၏ လျှောက်ထားချက်အရ တိုတိုပင် ဖြေတော် မူသည်မှာ....

သကြားမင်း.... ရဟန္တာဖြစ်မည့် ရဟန်းသည် “အလုံးစုံသော တရားကို ငါ့၊ ငါ့ဥစ္စာဟု နှလုံးသွင်းခြင်း၊ စွဲလမ်းခြင်းငှါ မထိုက်” ဟူသော တရားစကား ကို ကြားနာရ၏။ ထိုရဟန်းသည် (ခန္ဓာငါးပါး) တရားအားလုံးကို သိအောင် ကြိုးစား၏။ သိသောအခါ အားလုံး ဒုက္ခချည်းဘဲဟု သိပြန်၏။ ဒုက္ခချည်းဘဲဟု

သိပြီးနောက် ဘာမဆို ခံစားရသမျှ ဝေဒနာကို အနိစ္စ စသည်ဖြင့် ရှု၍ ရှု၍
နေ၏။ ထိုသို့ ရှုဖန်များသော် ဘာတခုကိုမျှ မစွဲလမ်းတော့ဘဲ နောက်ဆုံး၌
ရဟန္တာဖြစ်ကာ တဏှာကုန်ခန်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် မြန်း
နိုင်လေသည်။ [အချုပ်မျှ မြန်မာပြန်သည်။]

သင်္ကြာမင်းသည် ဤသို့ အကျဉ်းမျှ တောပြုအပ်သော ပြဿနာ အဖြေကို
လွန်စွာ သဘောကျ ဝမ်းမြောက်လှ၍ “သာဓု သာဓု” ဟု အသံပြုလျက်
နတ်ပြည်သို့ပြန်လေသည်။ ထိုသာဓုခေါ်သံကို ဘုရားကျောင်းတော်၏ ဝဲဘက်
ခန်းတောင်ပွား သီတင်းသုံးနေသော အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်ကြား၍ “ဒီသင်္ကြာမင်း
ဟာ တရားကိုသိလို့ သာဓုခေါ်တာလား၊ မသိဘဲနှင့် သာဓုခေါ်တာလား” ဟု
စဉ်းစား၍ သင်္ကြာမင်းကို စုံစမ်းလိုသောကြောင့် သင်္ကြာမင်းနှင့် ရှေ့ဆင့် နောက်ဆင့်
လိုက်ကာ တာဝတိံသာသို့ တက်သွားလေသော်....

ဘုရားထံမှ တရားနာ၍ ပြန်သွားသော သောတာပန် သင်္ကြာမင်းလည်း
ဥယျာဉ်တွင်း၌ တီးကြ မှုတ်ကြ ယကြ ပြကြသည်ကို နှစ်သက်အားရ ရှုမပ
ဖြစ်နေစဉ် အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်ကို မြင်၍ (ပွဲကြည့်နေသော ကျောင်းဒကာက
ဆရာတော်ကြီးလာသည်ကို ပြင်ရသည်ပမာ) ခပ်မျက်မျက်မျက်နှာဖြင့် အရှင်
မောဂ္ဂလ္လာန်ကို ခရီးဦးတို့လျက် နှုတ်ဆက်စကား လျှောက်ကားရလေတော့
သည်။

ထိုသို့တွေ့လျှင် တွဲခြင်းပင် အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်က သင်္ကြာမင်းကို ပြောသည်
မှာ “မြတ်ဘုရားက အရှင် သင်္ကြာမင်းအား တဏှာသင်္ခယ ဝိမုတ္တိ အကြောင်းကို
ဘယ်လို တောလိုက်ပါသလဲ၊ ငါတို့လဲ ထို တရားကို တဆင့် နားပါရစေ”....
ဤသို့ ပြောလျှင် ထို တရားကို သင်္ကြာမင်း စဉ်းစား၏။ ပေါ်မလာချေ။
အထပ်အထပ် စဉ်းစားသော်လည်း လုံးလုံး သက်ခရသဖြင့် နာယူတုန်းက မှတ်
မှတ် သားသား နာယူခဲ့သော်လည်း နတ်ပြည် ကိစ္စတွေ များသည့်အတွက်
မေ့ရကြောင်းကို အရှက်ပြေးလျှောက်လေသည်။ [မူလဇာတ်က၊ စုဋ္ဌကဏှာ
တစ်ဘာသာမှ ကောက်နုတ်ချက်။]

စဉ်းစားဘွယ်ရာ အဖြာဖြာ

ဤတရားတော်အရ စဉ်းစားပါလျှင် နတ်ပြည်အာရုံသည် တရားမဲ့အောင် မှိုင်းတိုက်နိုင်ကြောင်းကို နားလည်နိုင်ပေပြီ။ မှန်၏- သကြားမင်းသည် ပင် ကိုယ်အားဖြင့် သတိကောင်း ဉာဏ်ထက်၍ အလွန် သွက်လက်သူပေတည်း။ ထိုအချိန်မှာ သောတာပန်လည်း ဖြစ်ပြီးလေပြီ။ နာခွဲရသော တရားမှလည်း သူ့ကိုယ်တိုင် သိချင်လှ၍ လျှောက်ထားသော ပြဿနာ၏ အဖြေတရား အကျဉ်းမျှသာ ဖြစ်၏။ ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန် မေးချိန်နှင့် ထိုတရား နာခွဲချိန်မှာ မိနစ်လောက်သာ ဝေးပေလိမ့်ဦးမည်။ သို့ပါလျက် ဥယျာဉ်ပွဲ၏ မှိုင်းတိုက် မှုကြောင့် စဉ်းစား၍ မရအောင်ပင် မေ့ရလေသည်။

၁။ ဤဝတ္ထုကို ထောက်ထား၍ မိမိတို့အတွက် လေးလေးနက်နက် စဉ်းစား သင့်၏။ မိမိကိုယ်ကို “သူတော်ကောင်း ဟုတ်ပါသည်” ဟု ဝန်ခံနိုင် သော သူတော်ကောင်းမှန်လျှင် နောက်ဘဝတွက် ဂတိကောင်း ထောက်ဘို့ များပါ၏။ သို့သော် ထို ထောက်ရမည့် ဂတိကား လူနှင့် နတ် ဘဝသာဖြစ်ပါသည်။ စျာန်မရ၍ ဗြဟ္မာ မဖြစ်နိုင်၊ ရဟန္တာ မဟုတ် သေး၍ နိဗ္ဗာန်မရနိုင်ပါ။ အထက် နတ်ဖြစ်ခဲ့သော် သကြားမင်းလို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ခသ်မှ မေ့ရပုံကို ထောက်၍ မိမိတို့အတွက် သိပြီး တရားကလေးများ မေ့ပျောက် သွားမည်ကို မစိုးရိမ်ရပါလော့။

၂။ တရားမေ့၍ နတ်တို့ခလေ့ဖြင့် အပျော်ကြီး ပျော်မွေ့နေစဉ် (ပုထုဇဉ် ဘဝဖြင့်) စုတေချိန်ရောက်သောအခါ မိမိ စည်းစိမ်ကို တမ်းတ၍ နှမ်းလျှ အားငယ်စွာ စုတေရပါမူ အပါယ် ၄-ပါးသို့ တဆင့် သွားဘို့ အရေး မဝေးလှတော့ပါ။ တခါတုန်းက နတ်သွီး ငါးရာတို့သည် ဥယျာဉ်တွင်းဝယ် ပန်းပင်တက်၍ ပန်းခူးရင်း သိချင်း ကြူနေကြစဉ် ရုတ်တရက်စုတေကာ အဝီစိသို့ ရောက်သွားကြဘူးပါသည်။

၃။ တဖန်- နောက်တချိန်ရောက်မည့် လူ့ဘဝကို တွေးလျှင်လည်း စိတ် ဘော့ယ် မရှိလှပါ။ ရှင်းပြပါဦးမည်.... သူတော်ကောင်း အနေဖြင့်

လူ့ဘဝ၏ တန်ဖိုးကို စဉ်းစားလျှင် ... (၁) ဘုရားသာသနာနှင့် ကြုံတွေ့ရခြင်း၊... (၂) အားလုံး မဟုတ်စေကာမူ လူအများစုက လူ့ကောင်းသူကောင်း ဖြစ်ကြခြင်း၊... (၃) ဆရာ မိဘတို့က သူတော်ကောင်းများ ဖြစ်ကြခြင်း၊... (၄) အလွန် မဆင်းရဲဘဲ အထိုက်အလျောက် ချမ်းသာစေကာ အမျိုး၌ ဖြစ်ရခြင်း၊ ဤ အကြောင်းများ စုံညီမှု လူ့ဘဝရကျိုး နှစ်ပါးလိမ့်မည်။

၄။ ဘုရား သာသနာ့အရေးကို စဉ်းစားလျှင် ယခုအချိန် မှာပင် ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းကို အတော်ရှာမှ ရနိုင်သောအချိန် ဖြစ်နေပြီ။ လောကီအာရုံတွေကလည်း သောင်းကျန်း၊ ဂုဏ်ပကာသနနှင့် လာဘ်လာဘ လိုက်စားသူသည်များ၊ လူဒကာ ဒကာမတို့ကလည်း သီလ သမာဓိ ပညာရှိထက် ဂုဏ်ရှိသူကို ကိုးကွယ်လိုကြ၊ မိမိတို့ဆရာ ဂုဏ်ရှိအောင်လည်း ဟိုကပ်သည်ကပ်နှင့် ကပ်ကြ၊ လူအချင်းချင်း ဂုဏ်သတင်း လွင့်ကြနှင့် သာသနာ့ ဝန်ထမ်းများအတွက် ခေါင်က မိုသ်းယိုနေလေပြီ။

၅။ သာသနာကို ယခု ကိုးကွယ်နေကြသော (သာသနာ့ဒါယကာ ဆိုသူတို့၏)သား သွီးများကို သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များက သင်ပြပေးမှုသည် တစတစ လက်လွတ်၍လာခဲ့ရာ ယခုအခါမှာ တချို့ ဘုန်းကြီးကျောင်း၌ ကျောင်းသားဟူ၍ မရှိတော့ပါ။ ကျောင်းသားမရှိလျှင် ရှင်သာမဏေ (အမြဲနေ) မရှိနိုင်၊ ရှင်သာမဏေ မရှိလျှင် ရှင်သာမဏေဘဝ၌ စာသင်၍ စာတတ်သော ရဟန်းလည်း မရှိနိုင်။ သိပ်မကြာသော နောင်အခါဝယ် များစွာသော ကျေးရွာတို့၌ တောထွက်ရဟန်းကြီးတွေသာ ကျောင်းကြီး ကံကြီးပေါ်ဝယ် စက်တော်ခေါ်၍ နေရစ်ကြပေလိမ့်မည်။

၆။ တဖန်— သာသနာကို ပစ္စည်း ၄-ပါးဖြင့် ထောက်ပံ့ရသော ဒကာဒကာမများဘက်ကို ဆက်လက်စဉ်းစားပြန်လျှင်... ယခုအခါ ကလေးတွေ သင်ယူနေကြသော ပညာသည် လောကီအတွက် တဘဝမျှ

အကျိုးပေးနိုင်သော ခေတ်မီ ပညာကား ဟုတ်လောက်စရာ ရှိပါ၏။ သို့သော် ထိုပညာ၌ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ယုံကြည်ဘို့ ဉာဏ်ကို မဆိုထားဘိ၊ ကံနှင့် ကံ၏အကျိုးကိုမျှ နားလည်စေနိုင်သော ပညာပင် ပါရှိ၏လော။ ထိုသို့ မပါလျှင် နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည် ဆိုတာ ယုံကြည်ဦးမှာလော။ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်ကို မယုံလျှင် ငရဲပြိတ္တာကို ယုံဦးမည်လော။ ထိုသို့ မယုံသူသည် ရဟန်း သံဃာတို့အား ပစ္စည်း ၄-ပါး မဆိုထားဘိ ဝမ်းဝရုံမျှ ဆွမ်းပေးဘို့ သတိရပါဦးမည်လော။

၇။ ထို့ပြင်- ယခု ပညာသင်နေသော ကလေးများ ကြီးရင့်သောအခါ ရှေးတုန်းကလို မိဘ အမှုအနှစ်ကို များများစားစား ရကြတော့မည် မဟုတ်။ သူတို့၏ ကျောင်းစရိတ်ကိုပင် များစွာသော မိဘတို့ မနိုင်တနိုင် ကြိုးစားနေကြရလေပြီ။ လူတို့၏ အသုံးအဆောင် အလှအပ ပဏာသန တွေကလည်း တစထက် တစ တိုး၍တိုး၍လာတော့သည်။ ယခု ကလေး များ ကျောင်းမှထွက်၍ အသက်မွေးသောအခါ သူတို့၏ ပညာသည် ဆူတို့၏ အိမ်သူ အိမ်သားများပါ ဝမ်းဝ၍ ခါးလှရှုံ့ကိုပင် အင်မတန် ကြိုးစားနိုင်မှ (သို့မဟုတ်-မတရားရှာနိုင်မှ) တော်ရုံ ကျပေလိမ့်မည်။ ထိုမျှလောက် အသက်မွေးခဲယဉ်းချိန်ဝယ် အဘယ်မှာလျှင် သာသနာကို ထောက်ပံ့နိုင်တော့မည်နည်း။

၈။ တနည်း စဉ်းစားပြန်လျှင်- သာသနာ့ ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်တို့မှာ ကလေးများကို ဘာသာရေး အဝါးဝ၍ လောကီ အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်း အခြေခံရအောင် သင်ပြဘို့တာဝန် ရှိနေ၏။ အရာရာ ပြုပြင် လျှင် သင်ပြနိုင်မည့် အခြေအနေလည်း လုံလုံလောက်လောက်ရှိ၏။ သို့သော် ယနေ့တိုင်အောင် (အချို့ ကျောင်းများမှ တပါး အများ အပြားက) မစဉ်းစားကြသေးချေ။ ထိုသို့ မစဉ်းစားရုံမက၊ အသွား အလာ အနေ အထိုင်မှစ၍ ခေတ်လူတို့၏စိတ်ကို ဆွဲငင်နိုင်လောက် အောင် မကြိုးစားကြသဖြင့် ခေတ်ပညာ တတ်သူတို့၏ အထင်သေး အမြင်သေးကိုသာ အများစုက ခံနေရလေသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ထို

ခေတ်ပညာတတ် လူအများသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတော်ကို အားပေးလိုကြ လိမ့်မည်လော၊ ဤအချက်များကို တွေးပြန်သော်၊ သာသနာဆုတ်ယုတ်ဘို့ အရေးသာလျှင် နီးသည်ထက် နီးလာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၉။ နောက်လာမည့် ဘဝ၌ လူများစုက လူကောင်း သူကောင်း ဖြစ်ဘို့လည်း မလွယ်ကူတော့ချေ၊ ထင်ရှားစေအံ့-လူကောင်း သူကောင်း ခေတ်သည် မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ ဤ တရား ၃-ပါး ထွန်းကားသော ခေတ် တည်း၊ ယခု မျက်မြင်မှာကား တယောက်အပေါ် တယောက်က ကောင်းကျိုး လိုလားသော မေတ္တာစစ် နည်းပါးလှလေပြီ၊ မေတ္တာ မရှိလျှင် ဆင်းရဲသူကိုမြင်၍ သနားသော ကရုဏာနှင့်၊ ချမ်းသာသူကို မြင်၍ ဝမ်းမြောက်သော မုဒိတာလည်း မဖြစ်နိုင်တော့ပါ၊ ယခု ဖြစ်နေ သည်မှာ တယောက် ကောင်းစားသည်ကို အခြားတယောက်က မနာ လိုသော၊ ဣဿာ၊ မိမိကဲ့သို့ ကြီးပွားမည်ကို စိုးသော မစ္ဆရိယ၊ အထက် တန်း ရောက်နေသူက စိတ်ကြီးဝင်သော အထက်တန်းမာန၊ အောက်ကျ သူကလည်း “ဘာ အရေးစိုက်ရမှာတုန်း” ဟူသော အောက်တန်း မာန တွေ ဝေဆာလျက် ရှိလေသည်။

၁၀။ ထို့ပြင် လိုချင်ဘွယ် အာရုံ ခံစားဘွယ် ကာမဂုဏ်တွေလည်း တနေ့ တခြား တိုးပွား၍ လာရကား (မီးသည် လောင်စာရှိသလောက် လိုက်၍ လောင်သလို) ယခု လူတို့ သန္တာန်၌ လောဘကလည်း အာရုံများ သလောက် ကြီးမား၍ လာလေသည်၊ လောဘ အလိုကို မဖြည့်နိုင်သော အခါ သတ်မှု ဖြတ်မှု တိုက်ခိုက်မှု စစ်ဖြစ်မှုတိုင်အောင် ဒေါသတွေ လည်း တရှူးရှူး တရှဲ့ရှဲ့နှင့် တကဲကဲဖြစ်၍ နေလေတော့၏၊ ဤသို့ အကောင်း တရားတွေ ထွန်းကားနေသော ယခုခေတ်မှာပင် လူကောင်း သူကောင်း ရှားပါးနေရကား နောက်ကာလဝယ် အဘယ်မှာ ယခုထက် ပို၍ မဆိုးဝါးဘဲ နေတော့မည်နည်း။

၁၁။ ထိုသို့ လူကောင်း သူကောင်း အလွန်နည်းပါးမည့် နောက်ကာလ၌ မိဘကောင်း ဆရာကောင်းလည်း ရနိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ၊ ထိုသို့

အားကိုးစရာ မိဘကောင်း ဆရာကောင်း မရှိဘဲ မတရားလူများ၏ အလယ်မှာ မိမိတယောက်ထည်း လူကောင်းကလေး ဖြစ်ဘို့လည်း မလွယ်ကူပါ။ ထို့ကြောင့် နတ်ပြည်မှာ မိုင်းတိုက်မည့် အာရုံများ၌ သွားဘို့ ခက်သလို၊ လူပြည်မှာလည်း အကုသိုလ် ထွန်းကားတော့မည့် အတွက် လူပြန်ဖြစ်ဘို့ ခက်လှပါတော့သည်။

၁၂။ ဤနေရာဝယ် မိမိစဉ်းစားမိသော အကြောင်းတခုကို ညွှန်ပြပါမည်။ လွန်ခဲ့သော (၁၃၁၉-ခု) ပြာသိုလက ရန်ကုန်သို့ သိမ်သမုတ် ကိစ္စဖြင့်သွား၍ ပြန်မည့်နေ့ဝယ် ဘူတာကြီး၌ အကြောင်းအားလျော်စွာ စောစော ရောက်နေ၏။ မီးရထား တွဲထိုးမည့် နေရာဘက်ကို ကျောပေးလျက် လိုက်ပို့သော ဘုန်းတော်ကြီးတပါးနှင့်အတူ စကားပြောနေစဉ် ရထားတွဲထိုးသဖြင့် လူအများလှုပ်ရှားသကြား၍ စကားဖြတ်ပြီး လှည့်၍ ကြည့်လိုက်ရာ နေ့စဉ် ထိုးစံအတိုင်း အလုအယက် နေရာယူနေကြသော လူအများကို မြင်ရပါသည်။

၁၃။ ထိုအခါ စဉ်းစားမိသည်မှာ ဤလူများ၏ အကြာဆုံး ရထားစီးရမည့် အချိန်မှာ ၂-ရက်နီးနီးနှင့် တညသာဖြစ်၏။ ထိုမျှအချိန် အတွင်း၌ နေရာကောင်း မရလျှင် ဆင်းရဲမည်စိုး၍ အလုအယက် နေရာယူကြသည်။ တချို့လည်း ငွေပိုပေး၍သီးခြားနေရာရအောင် ကြိုးစားရသည်။ ထိုမျှမက ရထားပေါ်မှာ စိတ်ချရသော အဖော်ကိုလည်း ရှာကြသေးသည်။ မတော်လို့များ နေရာကောင်း မရပြန်လျှင် အလွန်ပင် စိတ်မကောင်းဖြစ်၏။ မိမိနေရာ အနီးက လူကို ကြည့်၍ ရိုးကားပုံမရလျှင်လည်း ကလမ်းလုံး စိတ်မချကြ။

၁၄။ ဤ ၂-ရက် တည အချိန်အတွင်း ဆင်းရဲမည့် အရေးကို တွေးကာ ဤမျှလောက် နေရာကောင်း ကြိုးစား သူတို့သည် နောက်ဘဝ- ဟို နောက်နောက် ဘဝတို့အတွက် နိဗ္ဗာန်အထိ နေရာကောင်း၊ အဖော်ကောင်း ရအောင် အဘယ့်ကြောင့် မကြိုးစားဘဲ အေးစက်စက် နေ

ကြပါလိမ့်မည်နည်း။ မတော်တဆ ခြေချော် လက်ချော် ဆိုသလို အပါယ် ၄-ပါးရောက်သွားရလျှင် တဘဝလုံးဆင်းရဲရုံမက၊ အဆက်ဆက် အကုသိုလ်တိုးပွား၍ အဆက်ဆက် နေရာကောင်းမရဘဲ ရှိနိုင်သည်။ လူ့ဘဝ ရောက်သော်လည်း လူနဲ့ လူမဲ့ လူဆင်းရဲ ဖြစ်၍ တဘဝလုံး အောက်ကျနောက်ကျ ဒုက္ခရောက်နိုင်သည်။ သို့ပါလျက် ရထားစီးဘို့ ခရီးတိုကလေးအတွက် ကြိုးစားသလောက်မျှ နောက်ဘဝ၌ နေရာကောင်းရအောင်မကြိုးစားဘဲ နေကြခြင်းကား ထိုင်းမှိုင်းတော့ပေ အရှည်ကို မြော်တတ်သော အသိဉာဏ်ကင်း၍ ဖျင်းလွန်းညံ့ လွန်းကြလေစွတကား။ ဤသို့စဉ်းစားကာ ဤအကြောင်းကိုပင် လိုက်ပို့သော ဘုန်းတော်ကြီးအား ပြောပြမိခဲ့ပါသည်။

၁၅။ ပြခဲ့သော စဉ်းစားဘွယ်တို့ကို ဤကျမ်းစာရှုသူများလည်း လေးလေးနက်နက် စဉ်းစား၍ လက်လှမ်းမှီဝားရားထူးကို ရအောင်သော်လည်း ကြိုးစားသင့်ကြ၏။ ရှေးဘဝက အထုံဝါသနာ ပါခဲ့သည့် အတိုင်း အထက်တန်း ပါရမီကို ဖြည့်ကျင့်နေသူ ဖြစ်လျှင်လည်း အကုသိုလ်နည်းအောင် သတိထား၍ ဒါန၊ သီလ စသော ပါရမီများကို အနှစ်အမတေတည်လျက် မပျက်နိုင်အောင် အလွန်ကြိုးစားသင့်၏။ ထိုသို့ ကြိုးစားလျှင်ကား နတ်ပြည်၌လည်း နတ် သူတော်ကောင်း၊ လူ့ပြည်၌လည်း ထူးခြားသော လူ သူတော်ကောင်း ဖြစ်၍ (ရှေး အလောင်းတော်တို့ သာသနာပဉ္စပင် ပါရမီများစွာ ဖြည့်ကျင့်ဟော်မှုကြသကဲ့သို့) ရင့်သည်ထက် ရင့်အောင် ပါရမီ ဖြည့်ကျင့်နိုင်ကြပါလိမ့် သတည်း။

နောက်ဆက်တွဲပြီး၏။

ဗြဟ္မာ့စည်းစိမ်

ဗြဟ္မာ့ပြည် ရောက်ရန် စျာန်ကို အားထုတ်စဉ်ကပင် လောကီ အာရုံ ကာမဂုဏ်နှင့် လူသူထူထပ်သော မြို့ရွာ၊ အိမ်၊ ကျောင်း တို့ကို ရှောင်ရှား၍ ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်ငြိမ် နေထိုင်အားထုတ် ရသောကြောင့် ထိုစျာန်ကုသိုလ်တရားတို့ အတွက် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ကြရသော ဗြဟ္မာတို့လည်း လွန်စွာ ငြိမ်သက်ကြ ပေသည်။ သားသွီးဇနီးမောင်နှံဟူ၍ မရှိကြ။ အားလုံးဗြဟ္မာတို့မှာ ယောက်ျား သဏ္ဍာန်ရှိသော်လည်း ယောက်ျားအင်္ဂါနှင့် မိန်းမအင်္ဂါတို့ မပါကြဟော့ချေ။ သို့အတွက် ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ခံစားခြင်းမရှိကြ။ စျာန်ကို အားထုတ်စဉ် (လူ့ဘဝ) တုန်းကပင် ကာမဂုဏ်အပြစ်ကို နှစ်နှစ်ကာကာ မြင်ခဲ့ပြီးဖြစ်သော ကြောင့် ကာမစိတ်ဓာတ်များလည်း လုံးဝမဖြစ်အောင် ငြိမ်ဝပ်လျက် ရှိကြ လေသည်။

ထို့ကြောင့် နတ်ဘုံနတ်နန်းတို့ထက် ခမ်းနားလှသော ဗိမာန်ဥယျာဉ်တွင် တကယ် ယောဂီ သူတော်စင်များ နေသလို တချို့က မေတ္တာ စသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းပွားများ၊ တချို့က စျာန်ဝင်စားလျက် ငြိမ်သက် ချမ်းစွာ စံမြန်းနေကြလေသည်။ သို့သော် လူ့ပြည်၌ အဟန်းအစား ကွာခြား သကဲ့သို့ ဗြဟ္မာ့ချင်းလည်း အကန်းအစား ကွာခြားနေရကား အချို့ ဗြဟ္မာက ဗြဟ္မာမင်း (ဗြဟ္မာ့ဘုရင်) ဖြစ်ကြ၍၊ တချို့က ဗြဟ္မာ့ပုရောဟိတ် (ဗြဟ္မာမင်း၏ အမတ်) များ ဖြစ်ကြပြီးလျှင် တချို့ကမူ ဗြဟ္မာမင်း၏ အခြေ အရံ ပရိသတ်များ ဖြစ်ကြလေသည်။ [ဗြဟ္မာမင်းကို အောက်တန်း ဗြဟ္မာ တို့က (တမင်မပြုလျှင်) မမြင်နိုင်ကြ။]

အသညသတ်ဗြဟ္မာ လူ့ပြည်တုန်းက ထုံးစံအတိုင်း စျာန်ရပြီးသောအခါ တချို့က “စိတ်ဝိညာဉ်နှင့် အမှတ်သညာ ရှိ၍သာ မြင်ချင်၊ ကြားချင်၊ နံချင်၊ စားချင်၊ တွေ့ထိချင်၊ သိချင်သော သဘောများ ဖြစ်နေရ သည်။ စိတ်နှင့် သညာသာ မရှိပါလျှင် အင်မတန် အေးမြပေလိမ့်မည်” ဟု စိတ်နှင့် သညာတို့ အပေါ် အတော်များစွာ အပြစ်မြင်နေ၏။ ထိုသို့ အပြစ် မြင်သည့် အတိုင်းပင် “စိတ်သည် စက်ဆုပ်ဘွယ်၊ စိတ်သည် စက်ဆုပ်ဘွယ်” ဟု

ကြပ်ကြပ် အပြစ်ရှုမိသောအခါ “ဏညာဝိရာဂ ဘာဝနာ” ခေါ် စိတ်သညာ နှင့် နာမ် အားလုံးကို ရှုံ့မှန်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတမျိုး ပေါက်လေသည်။ ထို ပုဂ္ဂိုလ် စုတေလျှင် အသညသတ် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်၍၊ ကမ္ဘာ ၅၀၀- ခန့် ဘာကိုမျှ မသိတော့၊ ရွှေရုပ်ကြီးကဲ့သို့ တချို့က မတ်မတ်ရပ်၊ တချို့က ထိုင်၊ တချို့က အိပ်လျက် နေလေ၏။

အရူပ ဗြဟ္မာ ဤ ဗြဟ္မာလောင်းတို့ကမူ စျာန်ရိုးရိုး ရပြီးနောက် “ရုပ်ခန္ဓာ ကြီး ရှိနေ၍သာ အရာရာအပြစ်များရ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ များရလေ သည်။ စိတ်ဝိညာဉ် နာမ်တရားချည်းသာရှိနေပါမူ လွန်စွာချမ်းမြေ့ပေလိမ့်မည်” ဟု ရုပ်ကို အပြစ်ရှုကာ ဘာဝနာပွားများသောအခါ “ရူပဝိရာဂ ဘာဝနာ” ခေါ်သော ရုပ်ခန္ဓာကို ရှုံ့မှန်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတမျိုး ပေါက်လေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် စုတေလျှင် အရူပဘုံဟု ခေါ်သော ကောင်းကင်ပြင်ဝယ် ကမ္ဘာပေါင်းများစွာ ရုပ်ခန္ဓာမပါဘဲ စိတ်ဝိညာဉ်ချည်းသာ တည်ရှိလေတော့၏။ ဤ စိတ်ဝိညာဉ် အစဉ်ကိုပင် အရူပဗြဟ္မာဟု ခေါ်ဝေါ်ရလေသည်။ [ဘာသာခြားတို့ကမူ ဤ ဗြဟ္မာ ၂-မျိုးကို ယုံကြည်ဘို့ ခဲယဉ်းပေလိမ့်မည်။]

ဗြဟ္မာ့ပြည် တဝင်းဝင်း ဖြစ်သည့် ဗြဟ္မာ ဖြစ်ရသူတို့သည် အရိယာ ဝက်စားကျင်းတရှုပ်ရှုပ် အဖြစ်သို့ ရောက်လျှင် (မဂ်ဖိုလ်ရလျှင်) ထိုဗြဟ္မာ့ ဘုံမှ အောက် ကမဘုံသို့ ပြန်၍ ပဋိသန္ဓေ မနေ ရဘဲ အဆင့်ဆင့် ရင့်ကာ ရဟန္တာ ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန် စံကြလေတော့သည်။ အရိယာ မဖြစ်သေးလျှင်ကား သူတို့၏ စျာန်အကုန် ကုန်သောအခါ လူ့ဘုံနတ်ဘုံဟူသော အောက်ကမဘုံများ၌ တဖန်ပြန်၍ ပဋိသန္ဓေ နေကြရပြန်သည်။ သို့ရာတွင် စျာန် မရမီက မိမိအားထုတ်ခဲ့သော ကုသိုလ်အဟုန်ကြောင့် ရုတ်တရက် အောက်တန်း မကျလှသေးဘဲ ဒွိဟိတ် တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် (ဒွိဟိတ် လူနတ်-တိဟိတ် လူနတ်) များ ဖြစ်ပြီးလျှင် ထိုလူနတ်အဖြစ်မှ တဆင့် ကံအကြောင်း မသင့်၍ လျော့ကျရပြန်သောအခါ အပါယ် ၄-ပါး၌ ငရဲကောင်၊ ပြိတ္တာကောင်၊ တိရစ္ဆာန်ကောင်များလည်း ဖြစ်ခွင့်ရှိကြလေပြန်သည်။

ဆိုလိုရင်းကား— ပုထုဇဉ်အဖြစ်မှ တန်းမတက်သေးသူတို့သည် ဗြဟ္မာပင် ဖြစ်နေသော်လည်း နောက်တဖန် တိရစ္ဆာန်စသော အပါယ်ဘုံသား ဖြစ်နိုင်

ရကား “ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာ တဝင်းဝင်း” နေသော်လည်း တနေ့ကျလျှင် ဝက်
 တိရစ္ဆာန်လည်း ဖြစ်နိုင်၍ “ဝက်စားကျင်းမှာ တရှုပ်ရှုပ်” နေခွင့်ရှိသေးသည်။
 “ပုထုဇဉ် အဖြစ်ကား လွန်စွာစက်ဆုပ် ကြောက်ရွံ့ဘွယ် ကောင်းလေစွ”
 ဘုံဘဝတို့၏ အထက်ဆုံးဖြစ်၍ “ဘဝဂ်” ဟု ခေါ်သော ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ တက်
 ရောက်နေသော်လည်း တနေ့ကျလျှင် ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ ရောက်ရသေးသည်။ ယခု
 ခေတ်၌ ဒုန်းပျံခေါ်သော အယုဝတ္ထုကို အထက်ကောင်းကင်သို့ တင်ပို့လိုက်
 သောအခါ အရှိန်ရှိသမျှ တက်သွား၍ ကောင်းကင်၌ လှည့်ပတ်ပြီးလျှင် အရှိန်
 ကုန်သောအခါ အောက်သို့ ပြန်၍ ကျရသကဲ့သို့၊ ထိုအဟု စျာန်အရှိန် ကုန်
 သောအခါ အောက်ဘုံသို့သာ ပြန်ကြရသည်-ဟူလို၊ [ဘဝဂ္ဂ=ဘဝ+အဂ္ဂ၊
 “ဘဝ=ဘုံဘဝတို့တွင်+အဂ္ဂ= အထက်ဆုံးဘုံ” ဖြစ်သောကြောင့် “နေဝ-
 သညာ နာသညာယတန” ဘုံကို “ဘဝဂ်” ဟု ခေါ်သည်။]

ဥက္ခိတ္တာ ပုညတေဇေန၊ ကာမရူပဂတိံ ဂတာ။
 ဘဝဂ္ဂန္တံပိ သမ္ပတ္တာ၊ ပုန အာယန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ။

ပုညတေဇေန-ကောင်းမှု ရှိန်စော်၊ အာနုဘော်သည်။ ဥက္ခိတ္တာ- အခွင့်
 သင့်စဉ်၊ မြင့်တင်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ကာမရူပဂတိံ- ဘုံဆောင် ကြငှန်း
 ဗိမာန်နန်းတို့ တင့်ဆန်း နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့၊ ဂတာ-ထိန်တဝင်းဝင်း၊
 အရှိန်ပြင်းလျက်၊ ချဉ်းနင်း ရောက်ကြ၊ ပုထုဇဉ် ဟူသမျှတို့သည်။ ဘဝဂ္ဂန္တံ-
 ဘုံပေါင်း တမူတ်၊ တုဘက်လွတ်သည့်၊ အထွဋ်ထက်ခြံ၊ ဘဝဂ်ဘုံသို့၊ သမ္ပတ္တာပိ-
 ကမ္ဘာမြောက်အများ၊ အောက်မသွားဘို့၊ ထောက်ထားပလေ၊ ရောက်သွားကြ
 စေကာမူ၊ ဒုဂ္ဂတိံ- ဒုက္ခအဖို့ဖို့ မျိုးပေါင်း စုံသည်၊ ဟလုံလဲလဲ၊ အပါယ်ထဲသို့၊
 ပုနအာယန္တိ-ကောင်းမှု နှံဖျင်း၊ အဟုန် ကင်းက၊ ဒုန်ရင်းဟဖန်၊ ရောက်ကြရ
 ပြန်လေသတည်း။

ဘုံနှင့်စပ်၍ အရပ်ရပ် မှတ်ဘွယ်
 ပြီးပြီ။

နိဗ္ဗာန်အကြောင်း

နိဗ္ဗာန်အကြောင်းကို ရေးသားလျှင် ကြောင်းကျိုးစုံလင်အောင် ကျယ်ဝန်းစွာရေးမှ တာဝန်ကြေးပေးလိမ့်မည်။ ဤစာအုပ်၌ကား ထိုမျှလောက် ကျယ်ဝန်းစွာရေးခွင့်မရ။ “အနည်းငယ်မျှ မထိတထိ ရေးခြင်းထက် လုံးလုံး မရေးခြင်းက သင့်တော်သေး၏” ဟု သဘောရ၍ နိဗ္ဗာန်အကြောင်းကို (ရှေးရိုက် စာအုပ်များ၌) လျစ်လျူရှုခဲ့ပါသည်။ သို့သော် အထိုက်အလျောက်သိနှင့် ကြည့်ရန် ၁၃၂၀-ခုရိုက် စာအုပ်၌ကား သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ၌ ပါသော ဥပသမာနုဿတိ ခဏ်းကို ထည့်သွင်းပြလိုက်ပါသည်။

ဥပသမာ နုဿတိ နိဗ္ဗာန်၏ ချမ်းသာမြေ သန္တိသုခတမျိုးရှိပုံကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့နေခြင်းသည် ဥပသမာ နုဿတိ မည်၏။ နိဗ္ဗာန်တရားကို “ရုပ်ဝိသေသ နာမ်ဝိသေသ” ဟု၎င်း၊ “ခန္ဓာကိုယ်တိုင်း၌ အနှစ်အမတေအယား မြဲခိုင်သော နိစ္စတရားရှိ၏။ ရုပ်တရား နာမ်တရား ချုပ်ပျောက်သောအခါ ထိုအနှစ် အမတေသာ အဖတ်တင်ရစ်၏။ ထိုအနှစ် အမတေအဖြစ်ဖြင့် တည်နေရာခြင်းသည်ပင် နိဗ္ဗာန်တည်း” ဟု၎င်း၊ နိဗ္ဗာန်၌ ရုပ်နာမ် မရှိ၍ ခံစားခွင့် မရလျှင် အဘယ်မှာချမ်းသာဟု ဆိုနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု၎င်း၊ မိမိတို့ ထင်ရာမြင်ရာ ပြောဆိုကြ၏။ ဘဝံ တခုသောအာရုံ၏ အကြောင်းအရာကို ထိုအာရုံ ရဘူးသူသာ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိမြင်နိုင်သကဲ့သို့ နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းကိုလည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ကို ရပြီးသော အရိယာတို့သာ ပိုင်နိုင်စွာ သိနိုင်ပါသည်။ ပုထုဇဉ်တို့၏အတူးဖြင့် လေးနှစ်သော နိဗ္ဗာန်ကိုအမွန် မထိမိနိုင်ရာ၊ သို့သော် ကျမ်းဂန် သဒ္ဓမက ယုတ္တိကို ချိန်ဆ၍ ညွှန်မြင်သလောက် ရေးပြဦးအံ့။

“နိဗ္ဗာန်” ဟူသည် စိတ် စေတသိက် ရုပ် ပရမတ်တို့မှ သီးခြားပရမတ္တတရား တပါးတည်း။ ထို့ကြောင့် ရုပ်နာမ်သင်္ခါရနှင့် လုံးဝ ဆက်သွယ်ခြင်း မရှိရကား ရုပ်ဝိသေသ နာမ်ဝိသေသ မဟုတ်နိုင်။ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ ၂ မျိုးတွင် “ဗဟိဒ္ဓါ-ဓမ္မာ” ဟူသော မာတိကာပုဒ် အရတွင် ပါဝင်သော ဗဟိဒ္ဓတရား ဖြစ်သော ကြောင့်ပင် ခန္ဓာကိုယ်အတိုင်း၌ အမတေ အဖြစ်ဖြင့် တည်ရှိနေသော ဓာတ်တမျိုးလည်း မဟုတ်နိုင်။ နိဗ္ဗာန်သည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါများကဲ့သို့ ခံစားတတ်

သော တရားလည်း မဟုတ်၊ ရူပသဒ္ဒ စသည့်အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကဲ့သို့ ခံစား အပ်သော တရားလည်း မဟုတ်ရကား နိဗ္ဗာန်၌ ဝေဒယိတသုခ မရှိဘဲ သန္တိသုခ သာ ရှိသည်မှာ အမှန်ပင်တည်း။

ချဲ့ဦးအံ့-ခံစားမှုဟူသော ဝေဒယိတသုခသည် ခံစား စံစား၍ ကုန်ကုန်သွား သည့်အတွက် အသစ်အသစ်ရအောင် ထူထောင်ရ၏။ ထိုအသစ်အသစ်ရအောင် ထူထောင်ရသော ဒုက္ခကား ခံစားရသော သုခနှင့် အဆမတန်ချေ၊ ထိုဒုက္ခ ဖြင့် ထူထောင်ပြီးနောက် ပေါ်ပေါက်ရရှိသော သုခကလေးဖြင့် တင်းမတိမ် နိုင်သောကြောင့် အပိုအမို အကြွေးယူကာ မတရားခံစားမှုအတွက် အပါယ် လေးပါးသွား၍ သုခအကြွေးတွေကို အတိုးနှင့်တကွ ဒုက္ခဖြင့် ဆပ်ရသည်မှာ ဝမ်းနည်းစရာပေတည်း။ ထိုကဲ့သို့ ခံစားမှုနှင့်မရောသော သန္တိသုခ သဘောကား ရုပ် နာမ် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ငြိမ်းသဖြင့် အေးမြ ငြိမ်းချမ်းခြင်း သဘောပေတည်း။ ထင်ရှားစေအံ့- လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်တွေ ပြည့်စုံကြွယ်ဝသော သေဋ္ဌေး တယောက်သည် အားရပါးရ အိပ်ပျော်နေစဉ် လောကီအာရုံများကို ပြင် ဆင်၍ အစေခံတို့က နှိုးလာသောအခါ “အအိပ်ဖျက်ရမလား” ဟု ကြိမ်းဝါး မောင်းမဲမည်သာတည်း။ ထိုသူ အိပ်နေစဉ် ခံစားမှု အထင်အရှားမရှိ၊ သို့ပါ လျက် ငြိမ်းချမ်းစွာ အိပ်နေရမှုကိုပင် ခံစားမှု သုခထက် နှစ်သက်ပေသေးသည်။ ထိုခံစားမှု မပါသော အိပ်ပျော်ခြင်း သုခကိုပင် “အိပ်ရကောင်းလိုက်ဘာ” ဟု အမှန်းတင်ကြသေး၏။ ထို့ကြောင့် ရုပ်နာမ် ကင်း၍ ငြိမ်းချမ်းခြင်း သန္တိသုခ ကား မည်မျှလောရက် မှန်မြတ်လိမ့်မည်ကို မှန်းဆသင့်သည်။

ဆက်ဦးအံ့-အနာဂါမ် ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့သည် ရုပ် နာမ် ခန္ဓာကြီးကို လေးလံလှစွာသော ဝန်ထုပ်ကြီးကဲ့သို့မှတ်ထင်တော်မူကြသဖြင့် ရုပ် နာမ် ခန္ဓာမှ ကင်းနိုင်သမျှ ကင်းဘို့ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူကြ၏။ ထို သမာပတ်အတွင်း၌ ခံစားမှု လုံးဝမရှိ၊ စိတ် စေတသိက်တည်းဟူသော နာမ် တရားနှင့် အချို့ရုပ်များ အသစ် မဖြစ်ဘဲ ချုပ်ငြိမ်း နေခြင်းသာတည်း။ ထိုကဲ့သို့ ရုပ် နာမ် အချို့ ချုပ်ငြိမ်းနေခြင်းကိုပင် အင်မတန် သုခကြီးဟု သဘောရ၍ နိရောဓ သမာပတ်ကို ဝင်စားတော် မူကြပေသည်။ ထို့ပြင်- အသညသတ် အရူပဗြဟ္မာတို့၏ အပြစ်ကို စဉ်းစားပြန်လျှင်လည်း သန္တိသုခ၏

အေးမြ ငြိမ်းချမ်းပုံများ ထင်ရှားပြန်၏။ အသညသတ် ဗြဟ္မာတို့၌ နာမ်တရား မရှိ၍ ခံစားမှုလည်း မရှိ၊ ကမ္ဘာ ၅၀၀-ခန့်မျှ နာမ်တရားတို့မှာ ငြိမ်းချမ်းလျက် နေရ၏။

အရူပဗြဟ္မာတို့၌ ရုပ်တရားတို့မှ အေးမြ ငြိမ်းချမ်းလျက် ရှိ၏။ အထက်ဆုံး အရူပဗြဟ္မာ၏ သန္တာန်ဝယ် ဖြစ်ခွင့်ရှိသော နာမ်တရားသည်ပင် အလွန် နည်းပါးလှချေပြီ။ ရဟန္တာဖြစ်လျှင် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာ ၈၊ နေဝ သညာ နာသညာယဘန ဝိပါက် ၁၊ ကြိယာ ၁၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ် ၁၊ အားဖြင့် ယှဉ်ဘက် စေတသိက်များနှင့်တကွ စိတ်ပေါင်း ၁၂-ပါးသာ ဖြစ်ခွင့် ရှိတော့၏။ ထို ၁၂-ပါးလည်း တခုစီသာ ဖြစ်နေရကား ထို စိတ်ကလေးတခု နောက်ထပ် မဖြစ်လျှင် ရုပ် နာမ်အားလုံး ချုပ်ငြိမ်းတော့၏။ ထိုအခါ သန္တိ သုခ ခေါ်သော နိဗ္ဗာနဓာတ် တရားမြတ်သည် မုချ ဆတ်ဆတ် ထင်ရှားတော့ လတံ့။

ထို သန္တိသုခ နိဗ္ဗာနဓာတ်သည် အများဆိုင် ဘုံတရားကဲ့သို့ တပါးတည်း မဟုတ်ပေ၊ ကိုယ်နိဗ္ဗာန်နှင့်ကိုယ် အသီးအသီး ရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့် အရိယာ အရှင်မြတ်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ဒြပ် ထင်ရှားရှိစဉ် မိမိတို့ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုလျက် ဖလသမာပတ် ဝင်စားတော် မူကြပေသည်။ ထို ဖလသမာပတ် ဝင်စားခိုက်ဝယ် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံမှန်းလျက် စိတ်တန်း၍ နေရခြင်းသည်ပင် အင်မတန်ချမ်းသာ တော်မူကြသတံ့။ ထေရာ ထေရီ အလီလီတို့ ရွှေပြည်နိဗ္ဗာန် ဝင်စံခါနီးဝယ် ဥဒါန်းကျူးကာ ကျူးကာဖြင့် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာကို အားရပါးရ စွန့်ပစ်ခဲ့ကြ သည်မှာ ရုပ်နာမ်ကို အမြဲတမ်း ခင်မင်နေကြသော ငါတို့လို ပုထုဇဉ်များ အတွက် ရှက်ဘွယ်ကြီးပါတကား။

သဒေဝကဿ လောကဿ၊ ဧတေ ဝေါ သုခသမ္မတာ၊
ယတ္ထစေ တေ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တံ တေသံ ဒုက္ခသမ္မတံ။

သဒေဝကဿ-ဗြဟ္မာ့ သကြား၊ နတ် အများနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊
လောကဿ-ပုထုဇဉ်ဟူ၍ မြင်ပေတုံး၊ တလောကလုံးသည်၊ ဧတေ-ရူပ သဒ္ဓ၊

စသည်အာရုံ၊ ဤ ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ သုခသမ္မတာ- ချမ်းသာဘွယ်တောင်း၊ အကောင်းဟု သမုတ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ယတ္ထ- အရိယာအများ၊ အလွန် လေးစားသည့်၊ တရားမျက်ရှင်၊ အကြင်သို့သော နိဗ္ဗာန်၌၊ ဧတေ-ရူပ သဒ္ဓ၊ စသည် အာရုံ၊ ဤ ကာမဂုဏ်တို့သည်၊ နိရုဇ္ဈန္တိ- ကွယ်ပျောက်ချုပ်ငြိမ်း ရုပ်သိမ်းရလေကုန်၏။ တံစ- ကာမဂုဏ်အားလုံး၊ ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းလျက်၊ ဆုံးရာအမှန် ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုကား၊ တေသံ-ထို ဉာဏ်မြင်ပေတုံး၊ ပုထုဇဉ် အားလုံးတို့သည်၊ ဒုက္ခသမ္မတံ- ခံစားဘွယ်အချက်၊ ကင်းသည့် တွက်ကြောင့်၊ သက်သက်ရှုတ်ချ၍၊ ဒုက္ခဟု သမုတ်အပ်လေသတည်း။ [ဧတေဝေ၌ ဝေအတွက် အနက်မရှိ။]

သုခံ ဒိဋ္ဌမရိယေဘိ၊ သက္ကာယဿ နိရောဓနံ၊
ပစ္စနိကမိဒံ ဟောတိ၊ သဗ္ဗလောကေန ပဿတံ။

သက္ကာယဿ- ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားဘိတောင်း၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်း၏၊ နိရောဓနံ- ကင်းပျောက်ချုပ်ငြိမ်း၊ ရုပ်သိမ်းရာဖြစ်သော၊ သုခံ- နိဗ္ဗာန်ဓာတ်၊ ချမ်းသာမြတ်ကို၊ အရိယေဘိ- အရိယာအရှင်၊ သူတော်စင်တို့သည်၊ ဒိဋ္ဌိ-ဉာဏ်စက္ခုဖြင့်၊ စေတုထင်ထင်၊ သိမြင်အပ်ပေပြီ၊ ဣဒံ-များ ပုထုဇဉ်၊ ဉာဏ်အမြင်ဖြင့်၊ မမြင်နိုင်တန်၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို၊ ပဿတံ-တပ်အပ် ထင်ထင်၊ ကိုယ်တိုင်မြင်သည့်၊ အရှင်အပေါင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့မှာ၊ သဗ္ဗလောကေန- အဝိဇ္ဇာဖုံး၊ တဏှာတုံးဟု၊ အားလုံး လောက၊ ဟူသမျှနှင့်၊ ပစ္စနိကံ ဟောတိ- ကျောချင်း ကပ်ယှဉ်၊ ပြေးကြအင်သို့၊ အစဉ်ဆက်ဆက်၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အနေ၊ ဖြစ်ရလေတော့သတည်း။

သဗ္ဗာယတနသံယုတ်၊ ဒေဝဒဟဝဂ်။

ကျမ်းပြီး နိဂုံး

ကိုယ့်တာဝန် ဤမျှလောက်သော စကား အစဉ်ဖြင့် ကိုယ်ကျင့်တရား သိဘွယ် များကို နားလည်လောက်ကြပေပြီ။ တတ်သိ နားလည်မှုမှာ ကျမ်းစာ၏တာဝန်ဖြစ်၏။ တတ်သိနားလည်သည့်အတိုင်း သတိထားမှု၊ စောင့် စည်းမှု၊ ကြိုးစားမှုတို့ကား ကျမ်းစာ ရှုသူတို့၏တာဝန် ဖြစ်၏။ “ယခုအခါ ကျမ်းစာ၏ တာဝန် ကျေပွန်လောက်ပြီဖြစ်၍ ကျမ်းစာရှုသူတို့၏ တာဝန်သာ လိုတော့သည်” ဟု ဆိုလိုပါသည်။

အသိနှင့် ကိုယ်ကျင့် အသိသည် အသိသာ၊ ကိုယ်ကျင့် မဟုတ်။ သိတိုင်း အကျင့်လျှင် သိနေရုံဖြင့် အကျိုးမရ။ ကျမ်းစာတို့သည် သိအောင်သာ ညွှန်ပြနိုင်၏။ ကျင့်၍ မပေးနိုင်ကြ။ ယခုကာလ စာပေလိုက်စား သူ၊ အဆိုးအမများများ ခံရသူတို့သည် အသိမနဲကြချေ။ သို့သော် ထိုသိသူ များတွင် အထိုက်အလျောက် စောင့်စည်းသူ သတိထားသူကား အလွန် နည်းပါး လှ၏။ ထိုကဲ့သို့ လူစားတွေ ပေါများနေသော ဤ လောကကြီးဝယ် လူကောင်း သူကောင်းများပင် စိတ်ကောင်းထား၍ ခဲယဉ်းလေတော့သည်။

မွန်၏-ဒါန ပြုရာမှာပင် ပကာသန ဒါနတွေ ပေါများရကား ဒါနစစ်စစ် ပြုလိုပါလျက် ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေကြောင့် မိမိလည်း ပကာသန ဒါန ကိုသာ ပြုရတော့သဖြင့် သူတော်ကောင်း စစ်စစ်တို့၏ သွားရာလမ်းကြောင်း ဖြစ်သော ဒါနပါရမီ လမ်းကို ဖြောင့်တန်းအောင် မလိုက်နိုင်တော့။ ထို ပကာသန ဒါနပြုသူများလည်း ပကာသနဒါန၏ အကျိုးမရကြောင်း (ရသော် လည်း အကျိုးနည်းကြောင်း)ကို သိကြ၏။ သို့သော် ဂုဏ်ပကာသနကို မက်သော တဏှာ၏ စနက်ကြောင့် သိပါလျက်နှင့် မသိသူတို့၏ အလုပ်ကိုပင် လုပ်ကြရ လေတော့သည်။

ကျားစဉ်းလဲအကြောင်း

ဟိတောပဒေသ၌ ကျားအိုကြီး စဉ်းလဲပုံကို ပုံဝတ္ထုလုပ်၍ ပြထားသည်မှာ အသိနှင့် ကိုယ်ကျင့် တခြားစီဖြစ်၍ နေကြောင်း ထင်ရှားစေတော့၏။ ကျား

ကြီးကား အတော်အိုပြီ၊ ရှေးကလို သားကောင်များကို လျင်လျင်မြန်မြန် မဖမ်းနိုင်တော့ချေ၊ သို့ဖြစ်၍ တနေ့သ၌ တောသွား တောလာတို့ ကြားလောက် အောင် ဟစ်အော်သည်မှာ—

“အို—အို ခရီးသွားတို့.... ဤ ရွှေလက်ကောက်ကို ယူလှည့် ပါကုန်”။

ထိုစကားကို ခရီးသွားတယောက် ကြား၍ အနား လာပြီးလျှင် “ဘယ်မှာလဲ ရွှေလက်ကောက်” ဟု မေးသဖြင့် ကျားအိုကြီးကလက်ကိုဖြန့်၍ ရွှေလက်ကောက် ကို ပြသောအခါ ထိုခရီးသည်က “သူများအသက်ကို သတ်ဖြတ် စားသောက် လေ့ရှိသော အသင်း၏ အနား၌ ဘယ်နှယ်လုပ်ပြီး အကျမ်းတဝင် ယူငင်ဝံ့ ပါမည်လဲ” ဟု ပြောလေသော်....

ကျားကြီးက ပြောသည်မှာ—ကျွန်ုပ် ငယ်ရွယ်စဉ်က တရားကို နားမလည်၍ သူများကို သတ်ဖြတ်ခဲ့၏၊ ထိုသို့ သူများကို သတ်ခဲ့မိ၍ “ကာလဝိပက် နောက် ပိုးတက်” သဖြင့် ကျွန်ုပ် သားသွီးနှင့် မယားလဲဆုံးလို့ သံဝေဂ ဖြစ်နေတုန်းမှာ သူတော်စင်နှင့် တွေ့၍ “ယနေ့ကစပြီး အလှူဒါနပြုလျက် တရားကျင့်လော” ဟု သြဝါဒ ပေးခဲ့သောကြောင့် ထိုသြဝါဒအတိုင်း လိုက်နာနေထိုင်သူ ဖြစ်ပါ တယ်၊ ကျွန်ုပ်ရဲ့ လက်သည်း ခြေသည်းနှင့် သွားများလဲ လျော့ကျကုန်ပြီဖြစ်၍ အဘယ်မှာ ကြောက်ရွံ့စရာ ရှိပါတော့မည်လဲ။

ကျွန်ုပ်မှာ လောဘဆိုလို့ အလှူနဲ့ နည်းပါးနေပါပြီ၊ ကျွန်ုပ်၏ လက်မှာ ရှိနေသော ဤ ရွှေလက်ကောက်ကို တစုံတယောက်အား ပေးချင်နေတာကို ကြည့်ပါတော့၊ သည်တော့ကား.... ကျွန်ုပ်က ဘယ်မှာ သင့်ကို သတ်ဖြတ်တော့ မည်လဲ၊ ကျွန်ုပ် ကြားဘူးသော တရားစုမှာလဲ....

“သူများ မယားကို ကိုယ်၏ မိခင်လို သဘောထား၍ သူများ ဥစ္စာကို ကျောက်ခဲသလဲများလို သဘောထားပြီးလျှင်၊ သတ္တဝါ ဟူသမျှတို့ကို ကိုယ်နှင့်မခြားအောင် စိတ်ထားနိုင်မှ ပညာရှိ သူတော်ကောင်း” ....ဟု

မိန့်ဆိုချက် ရှိလေတော့ ကျွန်ုပ်လို တရားသိ သူတော်ကောင်းတယောက်က အဘယ်မှာ သူ့အသက်ကို သတ်ရက်တော့မှာလဲ၊ သို့ဖြစ်၍ “ဤရေအိုင်မှာ ရေဆင်းချိုးပြီး စင်စင် ကြယ်ကြယ်နှင့် ကျွန်ုပ် လက်ကောက်ကို အလှူခံပါ” ဟု ပြောလေသော်၊ .... ထိုစကားကို ယုံကြည်မိသော ခရီးသွားသည် ရေချိုးရန် ဆင်းလျှင် ဆင်းခြင်း ညွှန်၍ နှစ်လေ၏၊ ထိုအခါ သူတော်စင် ကျားကြီးက “ဟား ဟား ညွှန်ထဲ နှစ်နေ့သကဲ့၊ ကျွန်ုပ် ဆယ်ပါမယ်” ဟု ပြောပြောဆိုဆို နှင့် အနားသို့ကပ်ကာ သတ်စားလေသည်။

ဤပုံဝတ္ထုကိုထောက်၍ အသိသည် အသိမျှသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ သိသလောက် ကိုယ်ကျင့်တရားမရှိလျှင် ကျကျနန ယုတ္တိယုတ္တာနှင့် စဉ်းလဲတတ်သဖြင့် မသိ၍ ဆိုးပါးနေသူတို့ထက်ပင် ကြောက်ရွံ့စွာ ကောင်းကြောင်းကို နားလည်ကာ ဤကျမ်းစာရှုသူတို့မှာ သိရုံနှင့် မပြီးကြဘဲ သိသည့်အတိုင်း ကိုယ်ကျင့်ကောင်း သူများချည်း ဖြစ်ကြပါစေကြောင်း ဆုမွန်တောင်းလျက် ထပ်လောင်း၍ သတိပေးရပါသတည်း။

နိဂုံးလင်္ကာ

ကျမ်းပြီး မှတ်ထုံး၊ ကမ္မတ်ဖုံး၍၊ နိဂုံး အရာ၊ အကျဉ်းမှာပိမ့်၊ ခုခါမျက်မြင်၊ လူရောရှင်တို့၊ ပြည်ခင်နိဗ္ဗာန်၊ ဝင်ဘိုရန်ဟု၊ ဓိဋ္ဌာန်မနေခ၊ စိတ်ကြံစောလည်း၊ သဘောရင်းနှစ်၊ အတွင်း စစ်က၊ သစ်သစ် လွင်လွင်၊ မဖြူစင်သော်၊ ခေမင် ရှေ့ပြည်၊ ဝေးဦးမည်ကြောင့်၊ ငါသည်၎င်း၊ ငါ့အပေါင်းနှင့်၊ ငါ့နှောင်း ငယ်သား အစထား၍၊ တရားယူလို့၊ များလူ ဗိုလ်တို့၊ နဂိုရ်မြင့်မြင့်၊ အလိုတင့်

အောင်၊ ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ၊ ဤကျမ်းစာကို၊ ကောင်းစွာစေ့ငဲ့၊ တွေ့တိုင်း
 ရှု၍၊ စိတ်မှု စုံလင်၊ အကုန် ပြင်မှု၊ ဂုဏ်အင် ပြည့်မော်၊ ဘေးလောင်းတော်တို့၊
 စံပျော်လေရာ၊ ပြည့်ခေမာဝယ်၊ ရှစ်ဖြာရိပ်ဖြူ၊ ဘိသိက်ယူလျက်၊ နိဗ္ဗာန်မြင့်မြင့်၊
 အောင်ခန်းဖွင့်ဘို့၊ အောင်သင့် အောင်ကြောင်း၊ အောင်တပ်ပေါင်းနှင့်၊
 အောင်မောင်းဆော်ဟီး၊ အောင်စည်တီးလျက်၊ အောင်ကြီး အောင်ရမည်
 သာကိုး။

ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ ပြီးပြီ

